

MR. SPEAKER.—The Papers are laid.

SECRETARY.—I beg to lay on the table of the House the following bill as passed by the Legislative Council.—

The Karnataka Civil Courts (Amendment) Bill, 1978.

MR. SPEAKER.—The Bill is laid.**

Petition from Chairman, Malaprabha Sahakari Niravari Society Ltd., Presentation.

SRI N. B. SIRDesai.—I beg to present a Petition signed by the Chairman, Malaprabha Sahakari Niravari Society Limited, Lalwadi and others regarding construction of Barrages at Jalaga village in Khanapur Taluk.

MR. SPEAKER.—Petition presented.

RESOLUTION UNDER 322

re : Constitution of Committee to inquire and report on alleged atrocities on Political workers in the State after the Sixth Assembly Elections.

MR. SPEAKER.—The hon'ble Leader of the Opposition has to move the resolution according to rule 133.

SRI BHASKAR NAIDU.—I want to know whether the Chair has permitted the Leader of the Opposition to move the resolution?

MR. SPEAKER.—He has to seek leave of the House.

SRI M. C. NANAIAH.—I want to know whether the rule concerning the waiving of period of 15 days is suspended?

SRI S. R. BOMMAI.—Mr. Speaker, Sir, I have already requested that rule 322 be suspended and the resolution sighted at the agenda be permitted to be moved. I do not want to elaborately make a speech on this because yesterday we have discussed it. I therefore request the House through you, Sir, to suspend rule 322 and permit me to move the resolution.

SRI BHASKAR NAIDU.—May I know whether rule 322 has any bearing on rule 134? To my mind it has an important bearing. Rule 134 says among other things that in order that a resolution may be admissible, it shall satisfy the following conditions, namely.—

(i) it shall be clearly and precisely expressed and shall raise substantially one definite issue;”

Is this going to be followed ?

I draw your attention to item (iv) of rule 134 which says,

“it shall not relate to any matter which is under adjudication by a court of law having jurisdiction in any part of India.”

The Hon. Leader of the Opposition has already stated what he is going to move. As long as this rule there, I did not think we can draw upon the jurisdiction of rule 322. I am of the view that he should not be allowed to move this resolution.

SRI D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—The subject-matter was discussed yesterday for 1½ hours. It is with common understanding that we had come to the conclusion that the Leader of the Opposition might seek leave of the House through you Sir to suspend rule 322. I think the hon'ble member (Sri Bhaskar Naidu) need not raise any objection. But while participating in the debate the hon. member should keep in view rule 134; and within the ambit of this rule, the debate has to go on. Any subject which is before the court of law for adjudication cannot be discussed or even mentioned here. I believe hon. members will keep this in mind while speaking. But for the subject-matter, we have no objection. The issue can be raised and discussed here keeping in view the constraints mentioned in rule 134.

SRI S.M. SHEERNALI CHANDRASEKHAR.—I had given notice under rule 312.

MR. SPEAKER.—Sri Bommai may move his resolution.

SRI M. C. NANAIAH.—To suspend the rule and to discuss the motion before the Assembly is an extraordinary thing. Whether such an extraordinary event has come into picture which warrants the suspension of rule 322. Such a question might arise in future also a similar resolution might be brought to suspend rule 322. We will be creating a precedent for the suspension of rule. Suspension of the rule shall not be done ordinarily. It can be done under extraordinary circumstances. Whether any extraordinary situation has taken place which warrants the Speaker to suspend rule 322? Such a precedent might be made use of for resolutions which are not in accordance with the rules in future. Even the Leader of the House has said that the discussion on it might go on keeping in view the stipulations contained in rule 134. If we allow the resolution to be moved suspending the rule 322, it would become a precedent for future. I want to consider the resolution in this light. Hence I request the Chair kindly to give a ruling on this point.

SRI D. DEVARAJ URS.—Under Rule 322 the Member is asking the consent of the Speaker. And in turn the Speaker put it to the House to give its consent. But the Speaker before taking up the matter and giving consent under Rule 322 must have looked into this and accepted this Resolution. He must have also looked into Rule 133 under which it has been given. Therefore, the question of taking action under Rule 322 may not arise at all. The whole House understand the intention to see that this Motion is taken up. It is also taken for granted that the Speaker has looked into the Resolution. Unless the Speaker rules out, we take it that you have looked into it. Under these circumstances only I have given my consent under Rule 322 to the matter to be taken up. The point raised by the hon. Member of this side are relevant points no doubt. The point is whether the situation is such or not. Yes; in a way it could be accepted. Just we have come after election and for the first time we are meeting. There are certain matters which our leader of the opposition wants to point out to the House. As I understand, he was mentioning yesterday the desire to see that the general law and order position is maintained and also to see that such incidents and clashes may not occur in future. If there are any, we have to see that proper action is taken. That is the situation in which we are now meeting. It is left to the House and the Speaker to take such a decision as they deemed fit under the given circumstances. We need not create precedents by permitting this. The precedent question does not arise. If the rules were not there, then the precedent would arise. It is not the question of precedent, it is only the question of giving the consent to suspend the Rule, under a given circumstance. Therefore, we need not go into it any further let us not discuss further. The Speaker may kindly proceed in this matter.

MR. SPEAKER —In the light of the statement made by the Chief Minister, it is agreed to give permission. Therefore, I have given the consent and authorise the Member to move the Resolution the provisions of Rule 133 regarding 15 days notice have been suspended in its application to the resolutions of Sri S. R. Bommai by common Consent. Further, the leader of the House has agreed on behalf of the Treasury Bench. On this side also the Opposition Leader agreed.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಾಗ ಇದೆ, ಒಂದು ತಮ್ಮ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು. ೨೨ನೇ ರೋಲ್ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾರೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ತಾವು ಈಗ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಾದಮೇಲೆ ಈಗ ರೋಲ್ ನಂಟಿನ್ನೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಘಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಭೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಬೇಕು. ತಾವು ಸಭೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಪಡೆಯಿರಿ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಸೂಚಕರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವಾಗ

ಕೊಡಗಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದವಾಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ವಿಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು, ತಾವು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬಾಹಿರವಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನೋಡಿ ಬಾಹಿರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮೂರು ಹಂತ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಅನುಮತಿ ಕೊಡದೆ ಅವರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮನೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಈಕಡೆ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಆಕಡೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಪಣೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿದವಾಗಾಯಿತು. Now I permit the Opposition Leader to move the Resolution according to Rule 134.

SRI S. R. BOMMAI.—I move the following resolution:

“That this Assembly views with great concern the several incidents of atrocities on and harassment of political workers, in the State after recent Assembly elections and the failure of the police to give protection to the victims resolves to request the Government to appoint a committee consisting of M/s K. Balasubramanyam, M. Veeraraj Urs, and V. Hanumanthappa all retired I.A.S. Officers with powers to visit the affected places hold enquiry into the incidents and to report to the Government within two months. It further requests the Government to present the Report to the Assembly immediately after it is received”.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮೂರು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರ್ ಆನಂದರಾವ್.—ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು? ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸೋಣ ಅದಕ್ಕೇನು? ಈಗೇನಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯೆಂಕಟಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಸರಿಯೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಸನ್ನ್ ಮಿತ್ರರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಣಯ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅನೇಕ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಮನೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಮತ್ತು ಸನ್ನ್ ಮಿತ್ರರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯೆಂಕಟಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಬಯಸಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕವರ ಹೆಸರನ್ನು ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸಮೂಹವೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅದು ಯಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು.—ಗೋವರ್ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ವಾದಿಸುವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ (ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ) ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಗೋವರ್ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡೋಕೇಟ್ ಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ವಿಚಾರ ಇತ್ತು. ಚುನಾವಣೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ವಾತಾವರಣ ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯಿಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಹಜವಾದದ್ದೇ. ಬಹಳ ಚುರುಕಿನಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಗೆದ್ದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಹಿಂಬಾಲಕರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಉತ್ಸಾಹವಿರುತ್ತದೆ. ಸೋತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಹಿಂಬಾಲಕರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ನಿರುತ್ಸಾಹವಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅಲ್ಪ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಬಹುದು, ಅಂತಹಂಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ, ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ, ಗೆದ್ದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಾಗ ಸೋತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಮದ್ದು ಘಟಿಸುವುದು, ಜಯಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇಂತಹ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಗಂಭೀರ ಗಣನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಛೇರಿಗೆ ಬಂದ ಅನೇಕ ಆರ್ಜಿಗಳು ಮತ್ತು ತಂತಿಗಳು ಬೇರೆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿವೆ. ನಾನು ಆ ವಿವರಗಳೊಂದೊಂದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸಮಯ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆಯೆ ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಅದು ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೇ ಸೇರಿದರೂ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆಯಾದ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಒಂದೆ ಘಟನೆಗಳಿವೆ, ನಾಗರಿಕರ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಆಪಾಯ ಉಂಟಾದ ಘಟನೆಗಳಿವೆ, ಕೊಲೆಗಳಾದ ಘಟನೆಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಘಟನೆಗಳಿವೆ. ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ.....

೪-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಚುನಾವಣೆ ಪೂರ್ವ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಚುನಾವಣೆ ಪೂರ್ವ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೂ ಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಯಸುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಹಾಗೆಂದು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಅವರು ಆಗ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅವರು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದನೀಯ. ನಾನು ಬಹಳ ಸೌಮ್ಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಘಟನೆಗಳು ಯಾರ ಮೇಲೇ ನಡೆದಿರಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿರಲಿ, ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕೂಲಿ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಆಸ್ತಿಗೆ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ.....

ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯ್ಡು.—ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಚುನಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ನಡೆದ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುಗಳನ್ನು

ಕೊಟ್ಟರೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರದಾರಿಗಳ ಅಂಕಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಇಂದು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನೇ ದಾಖಲು ಮಾಡದೆ ಇರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಕೆ. ಕಳ್ಳಿಗುಡ್ಡ. — ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನಾನು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥ, ಸ್ಥಾನೀಯ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರದಾರಿ ಎಂದು ಆಗುವುದೇ ಹೊರತು, ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರದಾರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನೊಂದು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಇಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಾರೂ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಸರತ್ತು ಮಾಡಲಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಕೆ. ಕಳ್ಳಿಗುಡ್ಡ. — ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಐವತ್ತು ಮಂದಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿಂತು ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದರಲ್ಲ? ಆಗ ಈ ವಿವೇಚನೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೂ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡವೇ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ. — ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಉತ್ಸಾಹ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ.

(ಒಮ್ಮೆಲೆ ಏಳುಬಿಟ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು-ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು)

* * *

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳೆಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಮಾತ್ರ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮೊದಲು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೋಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರ ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನೀವಿವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು, ಅದೇನೆಂದರೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು, ಆ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಸವಯ್ಯ. — ನನ್ನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಮುಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್. — ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಜರ್ಜಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದುದು, ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ಚುಚ್ಚು ಮಾತುಗಳು ಬರುವುದು ಸಹಜ. ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದಸ್ಯರು ಓದಲು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆಗ ನಾವು ಚಕಾರ ಶಬ್ದ ವಿತ್ತದೆ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏತಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ.....

(ಒಮ್ಮೆಲೆ ಏಳುಬಿಟ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು — ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

* * *

***Matter not recorded as ordered by the chair.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್. — ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರು ಅಡಚಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು.

ಬಬ್ಬ ಸನಸ್ಯರು. — ನಾವು ಅಡಚಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್. — ಹಾಗಾದರೆ ಸಂಮುಖೆ ಇದ್ದುಬಿಡಿ. ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಸಂಮುಖೆ ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆಗೆ, ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರ ಕಡೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಟಿಲಿಗ್ರಾಂಗಳೂ ಬಂದಿವೆ, ಅರ್ಜಿಗಳೂ ಬಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಈ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳೂ ಕೂಡ ಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವು ದೂರುಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥ ವೇದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೇ ಇರಲಿ, ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಬಬ್ಬ ಸಭೆಗೈದ್ದು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಅವನನ್ನು ೩೪ ಜನ ಸೇರಿ ಧಕ್ಕೆಯಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಬಂದು ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ರಿಪೊರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲಾ ಪರ್ಸನಲ್ ಸಹ ಇದೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ವೆಗೈರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಸುಮಾರು ಫೋಟೋ ಸ್ಟೇಟಿಸ್ಟ್ ಕಾಫೀಸ್ ಬಂದಿವೆ. ೫೦ ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಆ ಪತ್ರಗಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸ್ಟೀಯರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯಾಗಿ ಇರಲಿ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಅಭಿಮಾನ ಇದ್ದೇ ಪುರಸ್ಕಾರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪುರಸ್ಕಾರಿಗೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ತಾಯಿ, ಹೆಂಡತಿ, ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ತಾವು ನಾನು ತಂದಿರುವ ಫೋಟೋ ಸ್ಟೇಟಿಸ್ಟ್ ಕಾಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅವರು ಪತ್ರ ಬರೆದ ೩-೪ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಈ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಗೆ ತಾಯಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬರೆದ ೩-೪ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಈ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸ್‌ಗೆ ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಅಶ್ವಿಲವಾದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದ ಮೇಲೆ ಆ ಪುಕಾರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಮಹಿಳೆಯ ಕೊಲೆ ಆದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೇಟ್ ಮೋಷನ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್. — ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಏನು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ I will request the Hon. Chair to permit all those things to be discussed now. Those things need not be discussed afterwards. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೇಟ್ ಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರೈಮ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೆರಿಟ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆತುರ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಘಟನೆ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಆಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ೧೦ ನಿಮಿಷದಂತೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನನಗೆ ೧೫-೨೦ ನಿಮಿಷ ಸಾಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇನೇ ೪೦ ನಿಮಿಷ ಆಯಿತು. ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಭಾಷಣ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬೇಗ ಮುಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರ್ ಆನಂದರಾವ್.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಸಮಯದ ಮಿತಿ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನನಗೆ ಮೇಲೆ ಸಮಯದ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾನೇ ಮಿತಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು 10 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಮಯದ ಮಿತಿ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. He cannot be at the mercy of the Chair. He has got equal privilege as the Leader of the House. You cannot treat him like that, I am very sorry.

Mr. SPEAKER.—You cannot restrict. ನಾನು 10 ನಿಮಿಷ ಅಂತ ಅಂದನೇ ಅಥವಾ 15 ನಿಮಿಷ ಅಂತ ಏನಾದರೂ ಅಂದನೇ, ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು 15-15 ನಿಮಿಷ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹೇಗಾದರೂ ತಾವು ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾತನಾಡಿ. ಆದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಮಯದ ಮಿತಿ ಹಾಕಬಾರದು. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಮಿತಿ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Right of reply is always there to the Government. Now I am submitting to the House through the Hon'ble Speaker. You have submitted and I stood up and he has yielded. Will you please allow me to speak? You have spoken and I am telling the Hon'ble Speaker what is what. That is not the tenor of the submission which we have to make to the Hon'ble Speaker. "He cannot be at the mercy" ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಇಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ it is not correct. It is not the correct procedure.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ಆರೀತಿ ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ಅನ್‌ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರು ಇದನ್ನು ಈವೂತ್ತ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈವೂತ್ತೇ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. So far as time limit as concerned, the convention is ಶ್ರೀಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೌಸ್

ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಒಂದು ಕಾಲ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಾಲಮಿತಿ ಇರಕೂಡದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮ್ಮತಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು 10 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿರೋಧ ನಾಯಕರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. For Leader of the Opposition there is no time limit. That is the convention. But that does not mean he can take unlimited time. ಅದರಂತೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ 10 ನಿಮಿಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ತಾವು ಎಷ್ಟು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಟ್ಯೂಷನಲ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಸಮಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ, ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾಲದ ಮಿತಿ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾಲಮಿತಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದೆಯೇ ? Can you quote any ruling support of this.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದೆ, It is on record. It is a convention. ಹಾಗಾದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಇದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಇಷ್ಟು ಜನರು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—If three members are standing together I cannot permit...

SRI MICHEL FERNANDES.—Sir, I rise to a point of Order. under Rule 140.

“No speech on a resolution shall, except with the permission of the Speaker, exceed fifteen minutes in duration,

Provided that the mover of a resolution, when moving the same and the Minister concerned when speaking for the first time, may speak for thirty minutes or for such longer time as the Speaker may permit.”

I think our Hon'ble Leader of Opposition and also the mover of the resolution has right to speak for 30 minutes....

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I have a point and it is not a point of order. We do not know what decision has been taken by the Business Advisory Committee and we are entitled to know the decisions of the Business Advisory Committee.

SRI D. DEVARAJ URS.—Sir, the decision of the Business Advisory Committee has been announced in the House,

SRI K. PUTTASWAMY.—I am sorry, I would have no objection to stand corrected. But I am here since the House began. The decision of the Business Advisory Committee was not put to the House and the opinion was not ascertained. We are entitled to object to the decisions of the Business Advisory Committee. Of course, the House will have to take a decision and all that. I would like to know what are the decisions of the Business Advisory Committee and the Chief Whip of the Treasury Bench was pleased to say that Leader of Opposition has agreed for allotment of 10 minutes for each speaker. I do not think that can be decided by the Business Advisory Committee. So, I would like the Business Advisory Committee decisions or the recommendation be placed before the House and opinion ascertained.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಯಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ 5-6 ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಕೊಡು ತ್ರೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಾನು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು, ತಾವು ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕು. I would like to know from the Speaker whether the decision was placed before the House and opinion of the House ascertained. It does not relate only to this resolution, it relates to other things. As far as I am aware this recommendation was not put to the House.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವತ್ತು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ, 31ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಇದ್ದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು 4ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಓದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅಬ್ಜಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆದಂತೆ ಆಯಿತು. ಈಗ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಕಾಲದ ಪರಿಮಿತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಗೌರವ ಸಲ್ಲುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅತೀವ ಗೌರವ ಇದೆ, ನಾವು ಸುಮಾರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಗೌರವ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸಲ್ಲುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಗೌರವ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ನೆನೆಯ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿಂತರೂ ಕೂಡ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಎಲ್ಲರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕದ್ದು ತಾವು ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಮ್ಮಿಂದ ಸಭಾನಾಯಕರವರಿಗೆ ಏನು ಗೌರವ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ ಅದೇ ಗೌರವ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೂ ಸಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ತಾವು ನೆನ್ನೆಯದಿವಸ ಸಭಾನಾಯಕರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ನಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ಇದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

SRI D. DEVARAJ URS.—Sir, I must thank the member of the other side Mr. Fernandes who has pointed out the rule. So, let us not think as if Speaker has mentioned things with the understanding or without having spirit of the rule before him. ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ೨ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶಿ-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲಮಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲಮಿತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ, ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಇದು ನೀವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗೌರವ Well established conventions which have the force of law are to be respected. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಏನೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಂಜನಗೊಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ ಬಗುವೆಗೆ ಅಂದರೆ ಹುಲ್ಲು ಮೆದಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೈತ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಆ ಮನೆಯವರು ಮನೆ ಯೊಳಗೆ ಇದ್ದ ಗಲೇ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೆ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಆ ಮನೆಯವರು ಒಳಗಡೆ ಬೊಂಬೆ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕ್ರಮಣದವರು ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ಒಡೆದು ಆ ಮನೆಯವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಘಟನೆಗಳು ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ, ಅವರ ಹೆಸರುಗಳೇನು, ಯಾವ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦-೨೦ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಮೆದಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿ ಸಿದವರು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹೋಗಿ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಆ ಪೊಲೀಸರು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರಭು ಎಂಬುವರ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಫೋಟೋವನ್ನೂ ಕೊಡ ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಿರುಕುಳಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಅವರವರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದವರು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿರುವುದು, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿರುವುದು ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಹಲ್ಲೆ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದವರ ಮೇಲಾ ದರೂ ನಡೆದಿರಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದೂ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೆಂದೂ ಆ ಅಧಿಕಾರದ ದರ್ಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ತಾವು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯ

ದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಿದೆ, ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಿ ಕಡೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಎಸ್.ಪಿ.ಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಸಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಸಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವೇಲಂಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ದಿನೇ ದಿನೇ ಇಂಥ ಹಲ್ಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಈ ಚುನಾವಣೆಯ ಕೆಲ ಮಾತಾಪರಣೆ ಹೋಗಿ ಈಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಾಪರಣೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವು ಸುಗಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕಾರ ಇರ ಬೇಕು. ನಮಗೆ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದ್ದು ಪೋಲೀಸರು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬೆಂಬಲ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಅವು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಇರಬಹುದು. ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ವಿರುದ್ಧ ದೂರು ಹೋದರೆ ಪೋಲಿಸರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈ ದೂರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ನಾಗರಿಕನೇ ಆಗಲಿ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೂಡಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನೂ ಮತ್ತೂ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳೂ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಕೆಲಸ ಏನೆಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬರುವ ದೂರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಭೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಕೂಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಕ್ಲೆರ್ಕ್‌ನ ಎಂದು ನೋಡಬಾರದು. ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳು, ಹಲ್ಲೆಗಳಾಗಿವೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಯುತರಾದ ಕೆ. ಬಾಲಸುಬ್ರಮಣ್ಯಂ, ಎಂ. ವೀರರಾಜ ಅರಸ್ ಮತ್ತು ವಿ. ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಇವರುಗಳನ್ನು ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ನಿವೃತ್ತ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಕೆಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡಲೇ ಸ್ಟಿಚ್ ಹಾಕಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಇದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಹೆಸರುಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಯೋಗ್ಯ ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಮಿಟಿಯಾಗಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹಠ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಕಮಿಟಿಗೆ ನೇಮಿಸಲಿ, ಆದರೆ ಯೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಇದು ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏತಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿ

ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಸಮಗ್ರ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಘಟನೆಗಳು ಎಲ್ಲಾದರೂ ನಡೆದಿರಲಿ ಆ ಕಡೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಯದನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋದೀತು, ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಆದೀತು, ತೊಂದರೆಯಾದೀತು. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯ ಮೂಲಕ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಪರಿಪಾಲನೆ ಸರಿಪಡಿಸುವಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri M.C. NANAIAH (Madikeri)—Mr. Speaker, in law under rules this resolution should have been dismissed in limine, and disallowed by the Speaker. But since our Leader of great magnanimity accepted that this matter be.....

Sri S.R. BOMMAI.—I would urge upon the point that my resolution is perfectly in order.

Sri S.S. ARAKERI.—The hon'ble member is questioning the admission of the resolution.

Sri M.C. NANAIAH.—With all respects to the Leader of the Opposition I want to tell him that I did not interfere when he was speaking. Let him also show me the same courtesy. Being the senior member and Leader of the Opposition I give the maximum respect to him.

This resolution tantamounts to speaking that there is no law and order in the State at all. It gives an impression in that fashion. The Leader of the Opposition on the very opening day of the session when we took up the business for discussion moved a motion for adjournment of the proceedings of the Assembly on the ground that atrocities, goodaism, harassment and other things have been taking place after the election in various parts including Chintamani. This matter was discussed quite at length for more than 2½ hours in the Assembly and after discussion by either side very magnanimously the Leader of the Janatha Party Sri H.D. Deve Gowda stood up and said that it is not the intention of the mover of this resolution to seek adjournment of the proceedings of the Assembly but it was the intention of the members who were present to draw the attention of the Government to some of the incidents that were taking place in some parts of the State, to enable Government to take proper action,

After the leader said so, Sri S.R. Bommai did not press his adjournment motion because there was an assurance at that time by the Parliamentary Affairs Minister in the absence of the Leader of the House who was away at Delhi, that if any specific instance where the police have not taken any action is brought to the notice of the Government, the Government will certainly look into them and such specific manners can be brought to the notice of the Government at any time. That was accepted by the Leader of the opposition and the motion was not discussed and the matter ended there. Ever since then probably in one way or the other this matter is being brought before the Assembly for the purpose of discussion. Why? Probably it is my feeling that an impression has been created in the minds of the people belonging to weaker community, minority community, that it is impossible to live in some of the places, in some parts of the State. Who has created this impression? This impression was created earlier to election? This impression was created during the election and this impression is continuing even now. Who requires protection today? I would tell the Hon'ble Speaker that if at all anybody requires protection from the hands of the intelligentsia, from the hands of the upper strata of the society, it is the weaker sections. It is from their hands that protection is required. This impression is there in the minds of this particular community, backward community, minority community and the weaker sections of the community. With a view to erase that impression, I do not know if I say a word the opposition will not mistake, this resolution is politically motivated. With all respects I say this which may not be palatable.

Sri S.R. BOMMAI.—If my hon.ble friend yields. He has every right to comment on the resolution. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಅಪ್ಪೋರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ನಾವು ಆ ದಿವಸ ಸಮ್ಮಿಲುನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಆ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಆದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಅನೇಕ ದೂರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಐ.ಜಿ.ಪಿ.ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈಗ ನಾವು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರಬೇಕಾಯಿತು. If the assurance of the Government had been acted upon there was no necessity for this. Therefore we have brought this resolution. Let my friends understand it.

Sri M.C. NANAIAH.—Mr. Speaker, I have been interrupted in the middle. However, I will continue my speech. This resolution also seeks to hold an enquiry by an expert committee. Under the Criminal Procedure Code, an agency has been created by a Central Act authorising the police officials in different parts of the nation to take up investigation in respect of cognisable and non-cognisable offence. If any cognisable offence has been committed within the jurisdiction

of a police station and if a complaint is lodged, naturally the police will register an F.I.R. and it goes to the court and investigation machinery sets in motion.

Sri Now I want to know inspite of all these cognizable or non-cognizable offences which might have been committed, either prior to elections or after the elections, and the investigation machinery has set in motion. whether this Assembly can constitute a Committee to conduct an enquiry and then to give a report ignoring the very mandate of the provisions of the Criminal Procedure Code, a thing which is unheard of in any Parliamentary democracy? The Resolution which has been moved cannot sustain in law and in rules. Then, for what purpose it has been brought? If it is the impression that atrocities are being committed, offences are being committed, well the Government is there and the agencies have already taken up the issue. I cannot understand for what purpose this Resolution has been brought. The people of Karnataka, great people of Karnataka, by and large may not know what is happening in the Assembly. To erase the impression that has been created in the minds of the weaker sections probably by introducing this Resolution and giving vent to the feelings of the floor of the House they are trying to project what has happened here. This Resolution tantamounts to ignoring the very provisions of the C.P.C.

Further, more how can a matter once discussed and a matter once ended on the floor of the House be brought up again? The Resolution moved today is nothing but an adjournment motion he moved on the 18th of this month of the floor of this House, and when a similar matter was already discussed and ended, how can a similar resolution be brought up again? Such a matter can never be discussed and allowed to be discussed. In this connection, I would like to quote one sentence from May's Parliamentary Procedure, which says: 'where a matter discussed and ended, such a matter cannot be taken up again.' On that count also this Resolution will fail. There is nothing worth while discussing. The State Government has been taking necessary action in this behalf. If I may be permitted to quote just one incident that took place in Mercara in Coorg district, it is a horrifying incident. Many such incidents have happened in Coorg District. Unfortunately, today what has happened is, even a private quarrel between two brothers has taken a political colour. A similar quarrel taking place in a small village or hutment has been taken up as a political incident.

Sir, we have been discussing this issue for the last 8 to 10 days in one form or the other. I think the hon'ble the Leader of the Opposition will accept the assurance given by the Leader of the House

that if there are any specific instances where the police did not act or have failed in their duty he will look into them. What more assurance is necessary. In the light of the above assurance, I appeal to the Hon'ble Speaker not to allow this Resolution. Under the Rules, this Resolution can never be allowed and it has to be disallowed.

†ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್ (ರಾಜಾಜಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಏನು ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ. ಜನತೆ ನಿಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆಗಿದ್ದೇವೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅಂದರೆ, ಅವರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇರಲಿ ಅವರವರು ಹೊಡೆದಾಡುವುದು, ಒಬ್ಬರ ತಲೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಹೊಡೆಯುವುದು, ಒಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದು, ಅಮಾಚ್ ಶಬ್ದಗಳನ್ನಾಡುವುದು, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವಧೇಳನ ಮಾಡುವುದು ಈ ರೀತಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಈ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಳಕಳಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಈ ರೀತಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ತಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವಧೇಳನ ಮಾಡಬೇಕು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಆಗ್ರಹ ಇದೆ. ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ, ಗೂಂಡಾಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವಾಗಲೀ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಲೀ ಯಾರೂ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವೂ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೂ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೂ ಇದ್ದೀರಿ, ಜನತಾಪಕ್ಷದವರು ಇದ್ದೇವೆ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದು ಅತ್ಯಂತ. ಇದುವರೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಸೋತವರು ಗೆದ್ದವರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು ಸಹಜ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಬಂದಾಗ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಈ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಒಂದು ದ್ವೇಷದಿಂದ ಊರೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಹೊಡೆದಾಟಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಾರ ಏನಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಚಿಂತಾಮಣಿ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನಷನ್ ನೋಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಷಡ್‌ನ್ನು, ಗ್ಯಾಸ್ ವೆಲಿಂಗ್ ಮಿಷನ್‌ಷಡ್‌ನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಘಟನೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೇ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡ ತೀರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಿದೆ. ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಆಡು ಹಗಲಿನಲ್ಲೇ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಯಿತು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ, ಟಿಪ್ಪು, ಇವರ ಷಡ್‌ನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿದರು.

5-30 P. M.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಪ್ಪನ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದರು, ನಂತರ ಅಲ್ಲಿರಂತಕ್ಕಂಥ ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದರು. ನಂತರ ಆತನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪು ನಿಂತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಗರ್ಜನೆಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಲಾಟಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಹೆದರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ರವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆತನ ತಲೆಯಿಂದ ರಕ್ತ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆತನನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಪುರಸ್ಕಾರ ? ಆ ದಿವಸವೇ ನನಗೆ ಒಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಓದಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಕ್ಷಣವೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ವಾತಾವರಣ ಇದೆ. ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೋ ? ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಹ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಿ. ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಈ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಭೂಗತ ಮಾಡಿ. ಆ ಶಕ್ತಿ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ. ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ವಿವರ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“Indira congress assaulted. Janatha workers. Tippu and Venkataramaswamy hospitalised. threat continue Local police in-active and siding, protection needed.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಓದುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಅವುಗಳ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಅನಂದ ರಾವ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣಭಟ್ಟದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾನಯ್ಯನವರು ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ನಿಜ. ಶಿಕ್ಷಣಭಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿಯ ಮೇಲೆ ರಾತ್ರಿ ೯ ಘಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನ ನುಗ್ಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸ್ ಕೇಸಾಗಿದೆ. ಚಿಂತಾಮಣಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅಂದರೆ ೨೭ರಂದು ರಾತ್ರಿ ೯-೩೦ ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮತಿ ರೇಣುಕ ರಾಜೇಂದ್ರನ್.—ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಅದು ತಮ್ಮ ಗವನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಅನಂದರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಯಾರು ಸರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಜಸ್ತಿಫೈ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಜಸ್ತಿಫೈ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಕಾಲೋನಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ದೇವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ನುಗ್ಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುರಿದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಂತಹ ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದಂತ ಹುಂಡಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಯಾರು ಅಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ)ನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಮೆಂಟಲ್ ಏಳುತ್ತಾರೆ ? ಇಲ್ಲಿ ಎಫ್. ಐ. ಆರ್. ನ ರೆಪೋರ್ಟ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಅದರ ಅದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ನೋಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೋ, ಅಥವಾ ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಕಾರ ಕರ್ತರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳು

ತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣುವಂಗಳ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಪಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಇದು ಭಾರತದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಜಾಡಪ್ಪ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ವೆಂಕಟಮ್ಮ, ಹಾಗೂ ಕದಿರಪ್ಪ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚಾಕುವಿನಲ್ಲಿ ತಿವಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕೇಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯ್ಡು.—ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನ ನುಗ್ಗಿ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗುಡಿಸಲಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಹರಿಜನ ಗುಡಿಸಲಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಬಹಳ ಆನಂದವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದ್ದಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಆನಂದವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಏಕೆ ಬಳಸುತ್ತೀರಿ ? ದಯಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇರೆಯವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಪುನಃ ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಆನಂದವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಯೇ ? ಬೇರೆಯವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಕಡೆಯವರು ಏನಾದರೂ ಅಂದರೆ ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಇದು ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಾದ್ದನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಆರ್.ಕೆ.ರೀ.—ಮಾನ್ಯ ಗೆಳೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್ ರವರು ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ನಗಬಾರದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು.

SRI B. B. SAYANAK.—When hon'ble member Sri Ananda Rao made a reference to some matter, several members stood up to interrupt him. There must be some decorum and discipline in the House.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ನಿಂತುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅತ್ತ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನೋ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿ. ಏನೊಂದು ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆದಿದೆ. ಹರಿಜನ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಹರಿಜನರ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಚಾಕು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಹರಿಜನರ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಹುಂಡಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಸಿಡ್ಡುಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಪೆಂಡಾಲಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಆ ಪೆಂಡಾಲನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರಿತಹ ವ್ಯಾಸಿಗೂ ಸಹ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊಡೆದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಪೇದೆಗೆ ಏಟು ಬಿದ್ದಿರುವುದಾಗಿ ಅವನೇ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಸನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರಂದು ಪರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೇಸನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಬ್ಬರು ಮಾಜಿ ಶಾಶಕರ ಮೇಲೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI M. M. KHARGE.—Under Rule 288 when a Member speaking shall not—

(i) refer to any matter of fact on which a judicial decision is pending.

(ii) make a personal charge against a member etc.,

The Hon'ble Member is referring to a person who is not here. He has also referred to a matter on which judicial decision is pending. When a case is registered how can an Hon'ble Member raise this point in the House?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರ್ ಆನಂದರಾವ್.—ಕೇಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಅಕ್ರಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಕೇಸನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೂ ಕೂಡ ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಮೊದಲೇ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವಾದರೂ ಕೂಡ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಅವಸರ ಮಾಡುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವಶ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕೊರುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನದೇನು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಆಗಬಹುದು, ಆದರೆ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದರಂತೆ ಹೋಗಬೇಕು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡುವವರಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಆನಂದ ರಾವ್‌ರವರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಚ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ, ಅವರು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಕಡೆಯವರು ಅಬ್ಜಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಖಾರ್ಗೆ.—ನಾನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನೆತ್ತಿದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವರು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ವಿನಹ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಬ್ಬರು ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಸರಿಯಾಗಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದೆ. ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಇದ್ದರೆ ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಸ್ ಇರುವುದು ಒಬ್ಬರು ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರ ಮೇಲೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇನು ಅಲಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಚಾರ್ಜ್ ಷೀಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಾಗ ಸಬ್—ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ,

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರ್ ಆನಂದರಾವ್.—ಇನ್ನು ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಡೆಸಿಕೊಂಡಂತಹ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನ ಮೇಲೆ, ಅವನೇ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾನೆಂದು ಕೇಸನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅವರ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಮಂದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಲೋಕಲ್ ಲೀಡರ್‌ಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಸನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಾಗೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಸ್ಸಾಹಯಕರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಾರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪೀಠದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಹೆಲ್ಪ್‌ಲೆಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ನಾನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಆನಂದ ರಾವ್‌ರವರ ಮಾತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಅವರು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವನು. ಅಲ್ಲಿ ಜಗಳವಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಕಟ್ಟಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರ್ ಆನಂದರಾವ್.—ಅದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇಲ್ಲ, ಕಾಲಮಿತಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಹಾಗಾದರೆ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. I highly regret to say that inspite of repeated requests certain Members are disobeying.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Under Rule 311 (6) (d) says that a Member shall not raise a point of order which may be hypothetical etc., The member now says with imagination that the Chief Minister has listened to Sub—Inspectors etc., Unless he proves he can't make that hypothetical statement.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾಯಿಡು ಅವರು ಅವರು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. He is only bringing to the notice of the Chief Minister.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಯಿಡು ಅವರೇ, ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ರೂಲ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರ್ ನಾಯಿಡು.—ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಕನ್ನಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಬೇರೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

SRI MICHAEL FERNANDEZ.—The Rule says that the member shall not raise a Point of Order which may be hypothetical. Mr. Mallur Anandarao is on a Point of Order. He is talking on the Resolution.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—He has said it. He has accused the Chief Minister of listening to his partymen and changing Officers,

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅತ್ತ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕ (ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದ) ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಹೊಸ ದಾದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಕುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಿ ಯಾವುದೇ ಸಕ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಪಕ್ಷಾಂತವಾದ.....

Mr. SPEAKER.—The hon'ble member has taken much time. I cannot permit him to talk further.

SRI MALLUR ANANDARAO.—Much time has been taken away by raising Points of order by the members on that side. ಅವರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಿದರು ಕೂಡ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದು ಪಕ್ಷಾಂತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ನಿಷ್ಪಕ್ಷ ಪಾತವಾದ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲಿ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲಿ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಡಿ. ಪಕ್ಷಾಂತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅತ್ತಕಡೆ reign of terror ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿ. ನಾವು ನೀವು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಯಾರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸೋಣ. ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸನಗರ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಸಾಹೇಬರು ತಂದಂಥ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದೆ. ರೂಲ್ ೩೧ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೆ. ಇವತ್ತು.....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.— ಅವರು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ಮೊದಲು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಯಾವ ರೂಲ್ ಫಾಲೋ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಇವತ್ತು ನಾವು ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಿಂದೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ ಆಗ ಏನಾದರೂ ಬಡವರ ದಲಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇತ್ತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ನಡೆದಿದೆ. ಕೆಲವು ದಲಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಒಟೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ. ಆಗಲೇ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಆಂತಿಯಂತೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ರೀತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥಕ್ಷೋಭೆ ಚುನಾವಣೆ ನಂತರ ಎಲ್ಲೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಋಣಪರಿಹಾರ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಯಿತು ಕೊಡಿದ್ದು ಎಂದು ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ವಸೂಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇಳುವವರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಗೇಣಿ ವಸೂಲಿ ಆಯಿತು. ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ? ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಹೊಡೆದಾಟ ನಡೆದರೆ ಆಗ ಪೋಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣೆ ಕೇಳಿದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಇಂಥ

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ನಡೆಯಿತು. ಅಂಥ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈಗ ನಡೆದಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರ ಬರಲಿ ಎಫ್. ಐ. ಆರ್. ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಫ್. ಐ. ಆರ್. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಿಯಾರಿಟಿ ರೈಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈಗ ಇದೆ. ಈಗ ಯಾರೇ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊಡಲಿ ಅದನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾದರೂ ವ್ಯವಧಾನವಾದರೂ ಇವತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವರೀತಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿದ್ದಂಥ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರಲ್ಲಾ ಇದು ಸರಿಯೇ ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದವನ್ನು ದೇಶದ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೂಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು ನಾವೇ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಇರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿದರು. ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೈತರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು ? ರೈತರಿಗೆ ಫಸಲು ಬರತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದು ಇಂಜಂಕ್ಷನ್ ಕೇಳುವುದಾಗಿಲ್ಲ, ಅವನು ಯಾರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕು, ತವಸೀಲ್ದಾರ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಗಮನಿಸಬೇಕು, ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜನ ಯಾರು ? ಅವರು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಜನ. ಅವರು ಏನುತಾನೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿಯಾರು ? ಈ ದಾಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಯಾರಿಂದ, ಯಾರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿವರ್ತನಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ನಂತರ ಕೂಲಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗು, ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೇಳು ಎಂದು ಹೊಡೆದು ಓಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿಟ್ಟ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು.— ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಆಗಲಿ ಕೊಡೋಣ. ೧೩-೩-೧೯೭೮ ರಂದು ರಾಮೇಗೌಡ ಮತ್ತು ಯೋಗಪ್ಪಗೌಡ ಎನ್ನುವವರು, ನಾವುಗಳು ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರ ಜಮೀನಿನ ಹತ್ತಿರದೊಡ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಮಹಾ ಮುಖಂಡರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಅವರುಗಳ ಮೈಕೈ ಮಗ್ಗಲು ಮುರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಹೊಡೆದರು, ಇಂದು ಅವರು ಹೊಸನಗರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ.

೬-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.— ಆ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಬೆ ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ, ತನಿಬೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ಕೇಸ್ ಆಗಿದೆ, ತನಿಬೆಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ? ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹರಿಬಗಟ್ಟು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಊರಿದೆ. ಆ ಊರು ಎರಡು ಸಮ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ವಡ್ಡರು, ಲಂಚಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಹರಿಜನರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮುಂದುವರಿದ ಸಮಾಜ— ಆ ಸಮಾಜದ ವೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ— ಬೀಗೆ ಆ ಊರು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿರುವ ದಲಿತ ವರ್ಗದ ಗುಂಪು, ಅವರುಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಗುಂಪು, ಅವರುಗಳು, ಬೇರೆ ಕಡೆ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿಟ್ಟಿರುವ ಜನ ದಿನವೆಳಗಾದರೆ ಒಂದು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿಗೂ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರುಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಇವರು ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರು ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಡೀ ಊರಿಗೇ ಊರೇ ದಲಿತರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಬಿಡಿಸ್ತಾರೆ ಹಾಕಿದರು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿಟ್ಟು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊತ್ತಿಗಿಲ್ಲದ ಜನರಿಗೆ ಚಾವಣಿ ಒಟು ಹೊಡೆದರೂ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ರಿವಾಜು ಅಂದಿನ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಕೈದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— I rise to a Point of order ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿರುವುದು ಚನಾವಣೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆನ್ನುವುದು, ಅದರ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹಕ್ಕು ಇದೆ, ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾವಣೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತವಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯ ಪೂರ್ವ ಆದ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

SRI D. DEVARAJ URS.— I am afraid that the Hon. Leader of the Opposition is not correct in raising this point of order. He has gone beyond the resolution by his own speech. Secondly, the hon. Member Sri Mallur Ananda Rao while speaking referred to the incidents which had taken place not after the elections, but the incidents which took place even at the time or before the elections. When I reply, I will show how the Siddalghatta incident is not after the election and all that. I agree on that point when he says that the scope of the resolution is to conduct an inquiry relating to the incidents which took place after the elections. While supporting or opposing the resolution, there is nothing to prevent hon. Members saying the incidents which have taken place even at the time or before the elections but the inquiry need not be held on that, according to the resolution. The resolution only says that the inquiry should be held only on the incidents which have taken place after the elections, as if the whole law and order has been so suddenly changed just after the elections. Once he brought the resolution, it is before the House and we have to refer to those things while opposing or supporting. That he cannot prevent.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ನಿರ್ಣಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಹೋದ ವರ್ಷ ನಡೆದದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತವಿದ್ದಾಗ ನಡೆದದ್ದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲ. Strictly we must go according to rules. What is the resolution before the House?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಸಾಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಛೇರಿ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಯಿತು. ದಾಳಿ ನಡೆದಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆ ದೂರನ್ನು ಗಮನಿಸುವವರಿಲ್ಲ. ಎಫ್.ಐ.ಆರ್. ಇಲ್ಲ, ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿ ಏನೆಂದು ಬಂತು ಗೊತ್ತು? ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆಕಾಶವಾಣಿಯನ್ನು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿದರೋ, ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿದರೋ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಸಾಗರದ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದರು ಗೊತ್ತು? ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂತು, ಎಂಥಾ ವಿಧಿವಿರಾಸ ಇವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಬೇಡವೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ? ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು-ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಂತಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಭವ್ಯವಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭವನವನ್ನು, ಬಾಗಿಲು ಮುರಿದು ಕಿಟಕಿ ಬಡೆದು ನಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನಾರೂ ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ, ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಭಯಗ್ರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಧಾಳಿ! ಅವರು

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿನ ನೌಕರವರ್ಗದವರಿಗೆ ಆದೇನು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೋ ಎನ್ನೋ, ನಾನೆಂದು ನೌಕರವರ್ಗದವರನ್ನು ದೂರುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಇರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಬರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜಾತ್ರೆ ನೋಡಿ ನೌಕರ ವರ್ಗದವರೂ ಹದರರು, ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತನಖಾ ಆಯೋಗ ನೇಮಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಗತಿ ಇನ್ನೇನು ಎಂದು. ಇನ್ನೇನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ತನಖಾ ಆಯೋಗ ನೇಮಿಸುವುದನ್ನೇ, ಮಾಡಿದ್ದು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅದು ತನಖಾ ಆಯೋಗಗಳ ಸರ್ಕಾರ! ಈ ದಿನ ಯಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಾದರೂ ತನಖಾ ಆಯೋಗ ರಚಿಸಿಬಿಟ್ಟಾರು ಎಂದು ನೌಕರವರ್ಗ ಭಯಗ್ರಸ್ತವಾಗಿ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿತ್ತು. It is a Government of Commissions. Therefore, he should not clean the dirty linen in the public. ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ ಮಾಡುವ ಜನ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದಂತೆ, ಇವರ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಇತಿಹಾಸ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಇಂಥಾ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆದಿಗೂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜನ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಧಾಷ್ಠ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಲ್ಲ ಇನ್ನು ಇವರು ಬಾಯಾಂ ಆಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಗತಿ ಏನು ಎಂದು ದಿನದಲಿತರು ಬಡವರು ಹೆದರಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಹಂಚಿಕೆಯೂ ಆಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಕಾರಣ ವೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಏನನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮತ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ದಲಿತ ವರ್ಗದವರೂ ಅವರಿಗೆ ಮತ ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅವರು ಬಾಯಿ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಊರು ಕೇರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಅನ್ನುವ ಭೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಇತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಯಾದಂಥಾ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ಅನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಇರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವನು ಇರಬಹುದು. ಅವರವರಲ್ಲೇ ವೈಮನಸ್ಸು ಬರಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ವೈಮನಸ್ಸು ಬರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹುರುಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಪೂತ್ರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಏನು ಪ್ರಚಾರವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಕುಬಿಡಿ ಆಟ ಆಡಿದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈಮನಸ್ಸು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪರಲ್ಲಿ ವೈಮನಸ್ಸು ಬೆಳೆದು ಬಂದರೆ ಅವನ ಮನೆ ಊಟಕ್ಕಾಗಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮರೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಬುದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾದಿವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮನ್ ಮೇಳ್ಕೂರು ಆನಂದರಾಯರು ಅಂಥಾ ಅನಾಚಾರಗಳು ಇಂಥಾ ಅನಾಚಾರಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದರ ೧೦ ರಷ್ಟು ನಾವು ಕೂಡ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿ ಈ ಸದನದ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡೋಣವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಾಗ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು, ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರು ಅನ್ಯತಕ್ಕಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ಬಾಯಾಂ ಆಗಿ ಬರೆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಆಚಂದ್ರಾಕ್ಷಿ ವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತು ಹಾಕಿದರು, ಎಷ್ಟೋ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತು ಹಾಕಿದರು, ಎಷ್ಟೋ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥಾ ಛೇದನಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತು ಹಾಕಿದರು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ಜನರು ಅಧಿಕಾರೀಶಾಹಿ ಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲು ಇವರು ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರಲ್ಲಾ ಇದು ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಟ್ರಬ್ಲೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಖಾಸಗೀ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಛೇರ್ಮನ್‌ರನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ.

ಇದು ಯಾವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಲಕ್ಷಣ. ಇದು ಯಾವದಿಕ್ಷಾನರಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ? ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈವೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಎಂದು ಪಟಂಗರ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕೋತಿ ತನ್ನ ಮೊಸರನ್ನು ವನ್ನು ತಿಂದು ಮೇಕೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥಾ ಅಕ್ಕಿ ತ್ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯು ಅವರನ್ನು ಸಂಪನ್ನರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಡೆದಂಥಾ ಎವರ್‌ಗ್ರೀನ್ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅವಾಗ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೆನಪು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಸಮೇತ ಎಂದು ಈ ಒಂದು ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆನಂದರಾಯರೇ ಅಂತ ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI B. B. SAYANAYAK.—Sir, I rise on a point of Order. Sir, I would like to know whether you have extended the time.

MR. SPEAKER.—I leave it to the House. Let the House suggest me.

SRI D. DEVARAJ URS.—The Suggestion by the Leader of the Opposition is to sit upto 7'0 clock. We can close by 7-00 P.M.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಟ್ಟಲಾಯ (ವಿಟ್ಟಲ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾ ಪದದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅನುಮಾನ ಇದೆ. ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಶಾಂತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಈ ತರಹ ಗೊಂದಲಗಳು ಆಗಲಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗಂತೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈವೊತ್ತು ಏತಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರ ಶೇಖರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನನಗೂ ಅನುಮಾನ ಇದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಡೆಕಾನ್ ಹರಾಲ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಜಾರ್ಜ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್‌ರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂರ ಮೇಲೆ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೂಂಡಾಸ್ ಅನ್ನುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಳಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಅವರು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಮಹನೀಯರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ, ಇಂತಾದ್ದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಏನು ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅವರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಟಿವಾಳದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಡ್ ಕಾಮತ್ ಎನ್ನುವವರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

SRI M. V. RAJASEKHARAN.—I rise on a point of order, Sir. The Hon. Minister of the Union Government is not a member of this House and the hon. Member is specifically mentioning his name and quoting his reported press statement. Can he mention the name of the Hon. Minister of the Union Government like that? If the Speaker permits, I have no objection. I would like to have a ruling on this.

SRI B. V. KAKKILAYA.—I have not said anything about his opinion. He may hold his own opinion. I only brought to the notice of the august House the statement he has made.

SRI S. R. BOMMAI.—In support of the point of order, I may submit that he can say that a Central Minister has made that statement. But he is taking his name specifically. The Central Minister cannot defend himself in this House. When we speak about members of Parliament or of the other House who have no opportunity to defend here, we have to be very careful. We should not take their names. They must respect the rules and also the conventions in this behalf. If the Chair rules we can take names, then we can also take opportunities to take the names of others also.

SRI B. V. KAKKILAYA.—Sir, before you give the ruling I wish to point out...

SRI M. V. RAJASEKHARAN.—Sir, you cannot allow the hon. Member to go on speaking before you give your ruling.

MR. SPEAKER.—I will allow him to explain and then give a ruling.

SRI D. DEVARAJ URS.—The hon. Member might say 'Minister of Industries who has stated like that' and let him not mention the name.

SRI S. R. BOMMAI.—Sir, rule 285 says :

“Whilest the Assembly is sitting, a member shall not read any book, newspaper or letter except in connection with the business of the Assembly.”

SRI R. GUNDU RAO (Minister for Transport).—But a member can read the newspaper in connection with the business of the House.

SRI B. B. SAYANAK.—The name of Sri George Fernandes may be expunged.

SRI M. V. RAJASEKHARAN.—Sir, I request you to give the ruling on my point of order. You have not given a ruling.

MR. SPEAKER.— Before giving the ruling he wanted to explain.

SRI M. V. RAJASEKHARAN.—But he is going on with his speech.

SRI B. V. KAKKILAYA.—Sir, I have said that I do not intend taking his name. I only wanted to bring to the notice of the House whatever he has stated and give my version without taking his name.

MR. SPEAKER.—The hon. Member Sri Kakkilaya has referred to the Hon. Minister for Industries of the Union Government. The Hon. Minister for Industries of the Union Government is not a member of this House. If any allegation is made against him, he should have an opportunity to refute it. By virtue of the fact that he is not here he has no opportunity. As far as possible the names of those persons who are not in this House should not be mentioned. It is desirable to avoid such references.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಫೈರ್ಡ್ ಕಾಮತ್ ಎನ್ನುವವರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆದಿದ್ದು ನಿಜ. ೧೭ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸು ತ್ತಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ದಾಳಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅದೇ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಂದ ನನಗೆ ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಆ ರಾತ್ರಿಯೇ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಫೈರ್ಡ್ ಕಾಮತ್ ಅವರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ, ಮತ್ತೆ ರಾಯ್ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಗಂಭೀರವಾದ ಗಾಯಗಳು ಆವೆ, ಅವರನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಪತ್ರಿಕಾರ್ತರೊಬ್ಬರು ಬಂದಿದ್ದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೊಬ್ಬರು ಬಂದಿದ್ದರು, ನಾವು ಮೂರು ಜನರು ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ತಂತಿ ವರ್ತಮಾನ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದು ಏನು ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಏಟು ತಿಂದಿದ್ದರು ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಇದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದೆವು; ಇಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು? ಏತಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದಾಟ ಆಯಿತು ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಖಾಸಗಿ ಜಗಳ, ನೀರಿನ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹೊಡೆದಾಟ ಆಯಿತು. ಶ್ರೀ ಫೈರ್ಡ್ ಕಾಮತ್ ಎನ್ನುವವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಂಜಂಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಆ ಇಂಜಂಕ್ಷನನ್ನು ವೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಈ ಹೊಡೆದಾಟವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಹೊಡೆದವರನ್ನು ನಾವು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದ, ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಫೈರ್ಡ್ ಕಾಮತ್ ಎನ್ನುವವರು ಒಬ್ಬ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅವರು ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ ರುಕ್ಕಯ್ಯ ಪೂಕಾರಿ ಎನ್ನುವವರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. ಇವರು.....

೭-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ

ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರೂ ಸನ್ನಿಹಿತ ಬೇಕಾದರೆ ಈಗಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಂದು ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಹೇಳದರೂ ಅವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ನಾನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಯೇ ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಇದು ಕೇಸ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂ ದ ಲ)

(ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು)

(ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಮಿಂಡ್ರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತರು) * * * ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಆದೇಶ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೇಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಫಾರ್ಡ್ ಪೀಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇಂಥ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. I want a Ruling on this ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀ ರುಕ್ಮಯ್ಯ ಪೂಜಾರಿ ಎನ್ನುವವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ನಾನು ಯಾವ ಕೇಸ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಆಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವಂತಹ ಕಾರಣವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಟುವುದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಇಂಥ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸನವರು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಮಗೆ ಅಂಥ ಒಂದು ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಚುನಾವಣೆ ಆದನಂತರ ಆ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ದಿವಸ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿರು ಇಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ವತಾವರಣ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ನಾನು ಉಡುಪಿಯವರೆಗೂ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟರ ಮೇಲೆ ಹಲವು ಸಚಿವರು ಅಪರಾಧ ಒಂದು ಬೂತ್‌ನಲ್ಲಿ ೨ ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೂ ಕೂಡಿದಾಕಿದ್ದರು, ಆಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸನವರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತ್ತು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಸತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆ ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲೀ ಆಗಬಾರದು. ನಮ್ಮದು ಸಣ್ಣ ಸಕ್ಷ, ನಮಗೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೊಡೆತ ಬಿದ್ದರೆ ನಾವು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಿಮ್ಮದು ಸಣ್ಣ ಪಕ್ಷ ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಅವರ ಕಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೂ ದೊಡ್ಡದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಕಠಿಣ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೊಲೆ ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಆಫೀಸಿನ ಕುರ್ಚಿ, ಮೇಜು ಎಲ್ಲಾ ನುಚ್ಚು ನೂರಾದವು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾನು ಇವತ್ತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಎಲ್ಲಾದರೂ ನಡೆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಾವು ಸಮ ಚಿತ್ತದಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಇವತ್ತು ಆಟಾರ್ಸಿಟಿ, ಹೆರಾಸ್ಮೆಂಟ್ ಇದಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಡ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ನಾನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಲಿಸ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಮಂಡಲಿಗಳ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟ ಜಮೀನನ್ನು ಭೂಮಾಲೀಕರು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೈತರನ್ನು ಬೀದಿಪಾಲ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನೂರಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಇವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಿಟೈರಾದ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬಹುದು, ಇವರು ಯಾರು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಇವರ ಮೇಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಆತಂಕ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಇಲ್ಲೇ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ರಿಟೈರ್ ಆಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಅವರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಬ್ಸಕ್ವಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಖಂಡಿತ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು, ತಾವುಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ರಾಜ್ಯದ ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ, ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಎಲ್ಲೆ ನಡೆದಿರಲಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಟೈರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಕೇಂದ್ರದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಏಕೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಷ್ಟೆ.

SRI NAZEER AHMED (Tumkur).—Mr. Speaker, Sir, as this is the first opportunity I have in speaking in this House, I would have wished speaking on a subject that was perhaps less controversial. Therefore, I would, in particular, crave the indulgence of the Opposition if some of my remarks touch on sensitivenesses.

The people of India are known all over the world for their equanimity, even-temper and for their disposition to non-violence. It is with some surprise that I see increase of violence in our country.

specially so in Karnataka, because amongst the peoples of our country the Karnataka have a special reputation for being non-violent. It is surprising more so because non-violence has been taught to us very effectively by no less a person than the founder of our country Mahatma Gandhi, a lesson that has been reinforced time and again through the experience of many peoples around the world, in particular in Algeria during the 60's and very recently in Vietnam in the 70's. It is also surprising because the victims of violence are not the perpetrators of violence. It reminds me of the shadow play that I have seen in Jawa, the Republic of Indonesia where the actor sits behind the scene just showing what the real actor has in mind. Most of the victims of violence as pointed out by previous speakers are said to be members of minority communities and what we call the depressed classes. I think it is understood that those who are the real instigators for this violence are not members of these depressed classes, minorities and the have-nots. In my brief exposure to political life in the last few months, I have seen instances that would cause grievances even to the most insensitive souls. I have seen a man with a broken skull, an young lady with a broken jaw and an old lady with both arms completely broken. Some time one has to wonder as to whether the people who commit this kind of violence do indeed have those basic qualities of humanity, viz., compassion and mercy. I need not relate my own personal experiences and the violence that I had to encounter during and after the election. I am sure the House would agree that everyone here condemns violence. But, while reading the resolution I get a feeling that the purpose behind the Resolution is not just to show our feelings for the affected or the impact caused due to violence, but indeed to make some political gain. Otherwise, the resolution should not have confined itself to events that took place after the elections. Certainly violence has its own momentum. The Resolution what has been brought suggests as if the police have failed to protect the victims of violence. We do know that the police like the rest of us are human. They have done a very effective job and they are doing a good job; but sometimes in terms human, it may not be possible address themselves to every possible or particular source of violence. Therefore Sir while I have with great sadness listened to and seen what is happening here in terms of violence, I would suggest that the way the resolution address itself to violence and the nature of violence does not commend our support. Thank you very much Sir.

SB D. DEVARAJ URS.—It is already 6.50 p.m. I am not in a position to participate in the debate after 7. p.m because I have some other engagement. I would request the Leader of the Opposition and

other members, if they all co-operate, by 7-15 p.m. or so, let us finish the debate. If time is extended it may not be helpful for many of us.

SRI S. R. BOMMAI.—Let us have a morning sitting tomorrow.

SRI D. DEVARAJ URS.—We are not prepared for it.

SRI S.R. BOMMAI.—In fact this evening the Citizens of Bangalore had arranged a function to honour me but I refused to attend that function with a view to be present here. I do not want the business of the house to be postponed. I therefore suggesting for holding a morning session tomorrow.

SRI D. DEVARAJ URS.—It is not possible to sit tomorrow morning. Let two hon'ble members talk if they want. Please ask them to cut short the time so that we can close early.

SRI S. R. BOMMAI.—From our side, let Sri Mohamed Ibrahim talk.

MR. SPEAKER.—I have received a list of speakers, I have to follow it. In the list given to me, the name of Sri Mohamed Ibrahim is not indicated. Unless the list is revised, I cannot permit him to speak.

SRI S. R. BOMMAI.—I shall now give his name. He may be called to speak.

MR. SPEAKER.—Alright.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ (ಶಿವಾಜಿನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಉಭಯ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಗಲಾಟೆಗಳು ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಒಂದು ಮೃತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೊಲ್ಕಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ, ಗಲಾಟೆ ಆಗಿದೆ, ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಇಲ್ಲ ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

(ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಕೂಡ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೧೫-೨೦ ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಸಮಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಡಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪದೇ ಪದೇ ನನಗೆ ಸಬ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅಷ್ಟೇ ಕಾಲವನ್ನು ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸದಸ್ಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಯಮದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕೊಲ್ಕಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ಬಡಿಯಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಬಾಯಿ ಬಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಬಾಯಿ ಬಡಿಯುವುದು ಎಂದರೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಅದ್ದರಿಂದ ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಹಾಗೂ ಈ ಮನೆಯ ಸಭಾನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು. ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈಗ ಏನೊಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ತಂದಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡೋಣ ಎಂಬುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಹೊಸನಗರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಬಹುಶಃ ನಾವಾದರೂ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅವೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದೆವು. ಅವರು ೨ ತಿಂಗಳ ಗೌರವ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ೧೯ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದ ಆಡಳಿತ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನರ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ೪ ಗೋಡೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಿರಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೇ? ಈಗಲಾದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇವತ್ತು ಏನೊಂದು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾರತದ ೬೦ ಕೋಟಿ ಜನತೆಗೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

೭-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಗಲಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ೨ ತಿಂಗಳೂ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಹೊಸನಗರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಿವಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲವೆ, ಹಾಗೇ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೂ ಇಂತಹ ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೈ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನೇರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇಡೀ ಈ ಮನೆಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಮನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಭಾಷೆಯು, ಆ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ

ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ರೆಕಾರ್ಡನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೈ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೇ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ತೆಗೆಯುವುದು ಬೇಡ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದು ಬೇಡ. ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ರವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್.—ಅಂತಹ ಮೂರ್ಖ ನಾನಲ್ಲ. ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ನೇರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಲೀ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಇವತ್ತು ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಏನೊಂದು ರಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾದುದು. ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ದೊಡ್ಡವರು ಎಂಬುವುದು ಬೇಡ. ೧೯ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಇತ್ತು. ಅಂತಾದ್ದನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗಲೂ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಮುಂದೆ ನಿಮಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಎನ ತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಊಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜನ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು. ಹಾಗೂ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೪೪ ಜನ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ನೂರಕ್ಕೆ ೫೬ ಜನ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ೬ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಹೊರತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಂಡಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇವತ್ತು ಉಭಯಪಕ್ಷ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಗಲಾಟೆಯಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ೩ ಜನರ ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾದ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡೋಣ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ? ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಮಯ ಈ ರಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ನಾವು ಆಪಾದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ರಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಸಲ್ಯೂಷನ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ೩ ಕೋಟಿ ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡಿ. ನಾನು ಬಹುಶಃ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಹಾರ್ಟ್ ಅಟಾಕ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನನ್ನ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ತಂದೆ ಹಾಗೂ ೧೨ ವರ್ಷದ

ನನ್ನ ತಂಗಿ ಇವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ೩ ಸಲ ಸುಗ್ಗಿ ದರೋಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು ಎಂಬ ಬರಿಯರ ವಾಣಿಯಂತೆ, ನಾವು ಅಂದು ತಾಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಂದು ನಾವು ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಏನು ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಾರನ್ನೇ ಸುಟ್ಟಿರು, ಮನೆ ಸುಗ್ಗಿದರು, ಬೀರೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಮನೆಯೊಳಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಆ ಮನೆಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದರು. ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇವತ್ತು ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ೪೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನಕ್ಕಿಲ್ಲ ೧೦೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿರಬೇಕು. ನೀವು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಕೇವಲ ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ನೀವು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ ಹೋದರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವವರು, ಯೋಗ್ಯ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಸಾರು ಈ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ. ಇದು ಏನು ಉಪನ್ಯಾಸವೇ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಮ್.—ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಶಾಸಕರ ಮುಖಾಂತರ ಬಂದರೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಶೇಖರರವರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಯೋಗ್ಯವೆತ್ತಿಗಳೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಶಾಸಕರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ೧೦೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್ಸ್ ಇರುವ ಗೌಡ್ಲಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೊಸ್ಲಿಮ್ ದಿವಸ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಈಗ ನೀವು ಹಿರಿಯರು ಏನಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಕ ಯುವಕರೇನಾದರೂ ಆಡಳಿತಗಾರರಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಪ್ಪುದಾರಿ ತಿಳಿಯುವಂತಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನಾಕಿಕೊಡಬಾರದು. ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತಗಾರರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿರಬೇಕೇ ಎನವ ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ; ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿದ್ದವನು ಮೇಲಕ್ಕೆ, ಮೇಲಿದ್ದವನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೋ ಹಾಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಚಕ್ರವೂ ಅಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮೆರೆಯಬಾರದು. ಇವತ್ತು ಯಾರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಯಾರಿಂದ ಲೋಪದೋಷಗಳಾಗಿವೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳು ಇಡೀ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಗೆ ಸಭೆಯು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಮಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಯಾರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೇ ನಡೆಸಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಡೆ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರು ಮಾನವೀಯತೆಯ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡುತ್ತಾ ರಂದು ನಂಬಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಿ.ವಿ. ಪತ್ತಾರ್ (ಜಮಖಂಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದರೆ ರೋಲ್ ಆಫ್ ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ನಾನಯ್ಯನವರು ಅಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಬಳಿಕ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ನಿರ್ಣಯ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಹೇದ್ರಶೇಖರರವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಆ ನಿರ್ಣಯ ಸ್ವಲ್ಪತ್ಯದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವಿಶ್ವೇಂದ್ರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಬದಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ೧೯ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ೧೯ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೇನೋ ಇತ್ತು ; ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಜನ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಯಾರಿಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟೇಸ್,

ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರು, ಇತ್ಯಾದಿ ಜನ ಇರಲಿಲ್ಲ : ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೀ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇರದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೂ ಜನತೆ ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸುವುದು. ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಇವರ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವಂತಹ ವೇಳೆ ಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಸಮಿತಿಯ ನೇಮಕವೂ ಬೇಡವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫಲ: (ಕರ್ಮ ಫಲ) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಳಿಕ ನಡೆದಂತಹ ಕೆಲವೊಂದು ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವು ಅವರ ಕರ್ಮದ ಫಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಕೈ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕರಣ ಇದೆ. ೨೫-೨-೭೮ರಂದು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯಾಸ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆಂದು ಹೊರಟಾಗ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಎದುರಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಂತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸುತ್ತ ಆ ಮೆರವಣಿಗೆಗಾರರು ಸುತ್ತ ಹಾಕಿ ವ್ಯಾನಿನೊಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಬಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದೌರ್ಜನ್ಯದಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರಲ್ಲ ಎಂದು ೬೦ ವರ್ಷದ ಮುದುಕಿ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಆ ಮುದುಕಿಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ನೂಕಿದರು. ಆಕೆಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಪೆಟ್ಟುಗಿದೆ, ಮತ್ತು ದವಾಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನತಾಪಕ್ಷದವರು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಜನ ಪ್ರಚೋದಿತರಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಆರಕೇರಿ.—ಹರಿಜನರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವಿ.ವಿ. ಪತ್ತಾರ್.—ಹೌದು, ಅದು ಖರೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಹಣ ವ್ಯಯ ಮತ್ತು ವೇಳೆ ವ್ಯಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸಾರ್ಥಕ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಯುವಂತಹ ಬರೆಯ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತಾವ ಕಡೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಎಂದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಪರ್ಟ್ ಆಗುತ್ತೆ, ಚಾರ್ಜ್ ಷೀಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ವಿಚಾರಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು, ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ವರದಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ನಮಗಿಂತ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ತರಹ ಕೆಲಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದನಂತರ ಆಗುವಂಥಾದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಕಾಯಿದೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ದುರ್ಬೃಹ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಆಪ್ತೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್ (ಸಿಸಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸದನದ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸದನದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ

ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಾನು ಅಷ್ಟು ಹೊಸ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನಿರುತ್ತಾಹಗೊಳಿಸದೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಶಾಂತರಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನಂತರ ಏನಾದರೂ ವಿವರಣೆ ಕೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಏನು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಹೋರಾಟ ಹೊಡೆದಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಇದು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಕಾಯಿದೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆಗಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಕೂ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಕಾಯಿದೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ದುರ್ಧೃವದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ಕಾಯಿದೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬನವಾಸಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳವಾದ ಬನವಾಸಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ನನಗೆ ತಾರೀಖು ಸರಿಯಾಗಿ ನೆನಪಿಲ್ಲ ನೆವೆಂಬರ್ ಅಥವಾ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ನಡೆದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಆಗ ಗೃಹಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಅವರು ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಒಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ನಂತರ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಇಡೀ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವಂಥ ಭಾರ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗೃಹಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಜನರ ತೊಂದರೆ ಎನಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ನಿರಾಕರಿಸಿದರಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತಿನ ಚಕಮಕಿಗಳಾದವು. ಅದಾದನಂತರ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಆ ಸ್ಥಳದ ಎದುರು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಒಂದು ಹೊಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಅವನ ಮೈಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೧೫-೨೦ ಜನ ಎದುರುಪಕ್ಷದ ಅಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಬಿದ್ದು ಅವನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಎಳೆದು ತಂದು ಅವಾಚ್ಯವಾಗಿ ಬೈದು ಹೊಡೆದುದಲ್ಲದೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಧ್ವಜವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲೇ ಸುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಏನಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ? ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗಾದರೂ ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆಯೇ? ಅದೇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಹಿರಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇತರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ನಾವು ಪೊಲೀಸ್ ಕಂಪ್ಲೇಟ್ ಕೂಡೋಣ, ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಗಲಭೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಕಂಪ್ಲೇಟ್ ಒಟ್ಟು ಕಂಪ್ಲೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆಯವರು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದ ಎರಡು ದಿವಸದ ನಂತರ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನರವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಹರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಣ ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ. ಆದರೆ ಅವರು ತೊಟ್ಟಿರುವ ಪಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೭ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಕಾಪನ್ನಾಗಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ಎನ್‌ಲ್‌ಡಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ದಿವಸ

ಬನವಾಸಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಬಾಸಿ, ತಿಗಣೆ, ಅಜ್ಜ ರಣೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹರಿಜನರೇ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನಾಯಕ್ ಸಮಾಜದವರು ಅಂದರೆ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ಸಮಾಜದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಹರಿಜರನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ನಾಯಕ್ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಹಿಂದಿಟ್ಟು ಸೈಕಲ್ ಸರಪಳಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಟವಲ್ಲಿಗೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬುಧವಾರ ಸಂತೆ ದಿವಸ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಂದಿಗಳು ದಾಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ನಮಗಿದೆ. ಹಂದಿಗಳು ದಾಳಿ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಜನ ಏಕಾ ಏಕಿಯಾಗಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಘರ್ಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರು ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಹಂದಿಗಳು ದಾಳಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬಂದು ಎರಗಿದರು.

7-30 P.M.

ಒಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಜನರನ್ನು ಅಂದು ಗಾಯಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಚಿಕಿತ್ಸಾಜನಕವಾಗಿದ್ದು ಅವರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಜನರಲ್ಲರೂ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು. ಇವರಿಗೆ ಹೊಡೆದವರನ್ನು ಲಾಕ್‌ಅಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಯಿತು. ಅವರು ಒಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರು ಜನ ಇವರಲ್ಲ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು. ನನಗೆ ಈ ಸುದ್ದಿ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಬಂತು. ನಾನು ಆಗ ಸ್ವತಃ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರು ಜನ ಲಾಕ್‌ಅಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. (ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದೆರಡು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇರಬಹುದು) ನಾನು ಅಲ್ಲಿನ ಎಸ್.ಐ.ಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೂರನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆನು. ಆದರೆ, ದುರದೃಷ್ಟಿ ಏನಾಯಿತೆಂದರೆ, ಮೂರನೇ ದಿವಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಜನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂರು ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮಾರಾಗಿ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ, ಆ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರು ಜನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಎದುರಬಿದ್ದು ಏಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಏಟುಗಳು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು ಗೊತ್ತೇ? ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ಅಂದು ಇವರಿಗೆ ಕಂಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟು ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ಇವರನ್ನು ಹೊಡೆದರೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೊಡೆದರು ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದುದರಿಂದ, ನಾನು, ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೊಂದು ಪ್ರತಿಭಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದು ಬೇಡ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, ಜಡವರನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಬದವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಘಂಟೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊಡೆಸುವ ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸಬಾರದು. ಈ ಊರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಗಡಿಗೇರಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಊರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಪ್ರತಿ ಶತ ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಪ್ರತಿಶತ ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ರು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋವಿನ್‌ನವರಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇಂದಿರಾ ಯುವಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಎರಡು ಲಾರಿಗಳ ತುಂಬ ಜನರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಗಡಿಗೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆಳೆದು ತಂದು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದು ಚುನಾವಣಾ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಹರಿಜನರೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಡೀ ಗಡಿಗೇರಿಗೆ ಗಡಿಗೇರಿನ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಲ್ಲಿರುವವರಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು. ಅವರು ಅಂದು ಹೊಡೆಯಲಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೇ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೋ ಅದನ್ನೇ ಹರಿಜನರೂ ಹೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೇ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹರಿಜನರೂ ಗಿರಿಜನರೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು, ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆಯೇ? ನಾನೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರ ಸಮಾಜದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಕಳೆದ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡು ಬಾರಿ ನಾನು ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿ ನಾನು ಗೆದ್ದಿದ್ದೇನೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಎಂತಹ ಹರಿಜನರನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಎಣಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದರು, ಇಂಥಾ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಬೆಳೆಸಿದೆ, ಅದನ್ನು ವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡರಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿರುವ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಬಹುಮತ ಯಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೋ, ಜನ ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಸರ್ಕಾರ ವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಯಾರೂ ಇವರ ವಿರುದ್ಧ ಮತ ನೀಡಬಾರದೆಂದೆನೂ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸಬಲವಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದುದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ನಾಗರಿಕರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಬಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು ಅಧಿಕಾರದ ಮತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಅವನು ಎಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಬಾರಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಬಹುದು. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಬಲವಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದವರೂ ಇರಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ಇಂದು ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಉಮಾಕಾಂತ ಬೋರ್ಡರ್.—ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು, ಹರಿಜನರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇನ್ನೂ ಬೇಕು. ದಿನಾಂಕ ಇಷ್ಟು ದೂರವು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್(ಇ) ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಬಾಪ್ಪಾಜನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನನ್ನು ಚಪ್ಪಲಿಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥಾಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೊಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವವಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತೆ? ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನನಗೆ ದೇವರೆ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಯಾದ ನಂತರ ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಗಳು ಆರಿಸಿರಬಹುದು. ಬಹುಮತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರು ಲೀಡರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎರಡಾದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಪರವನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದು ಬಹುಮತದಿಂದ ಪಾಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಅದು ಪಾಸ್ ಆದನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದು ಅವರ ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೌಮ್ಯವಾದ, ಒಂದು ಸಂತುಲನವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಮುನವಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ, ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವರು ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಸೇರಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ದೇವರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವಂಥಾ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಯಾವ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಇದು ನಾನು ನೋಡಿದ ಘಟನೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗುಡ್ಡಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಜಾಮ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ. ಅವನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಅವನನ್ನು ಧಳಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗುಡ್ಡಾಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಧೃಷ್ಠಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ೪-೫ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಎಂದರೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಬಾರದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಆ ವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ನಾನು ಕೇವಲ ೩೨ ಸಾವಿರ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ, ೮೦ ಸಾವಿರ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಇದ್ದೇನೆ, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಯ್ಕೆ ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ನಾನು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇಂಥಾ ಅಟ್ರಾಸಿಟೀಸ್ ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷ ದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತತ್ಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಾಂತಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಏನು ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI K. BHASKAR NAIDU (Bellary).—Mr. Speaker Sir, at the outset itself I laid that this resolution is a dangerous one because if you permit this resolution to be passed then the very policy have to hand their heads down. It looks as though we have no absolute faith in our police who have been doing very good work. This only goes to prove that hereafter if a small incident occurs we should form some committees and ask the police to sit quiet and only await the reports to come before the House and ask the police to collect their salaries every month and go. Is this what we expect of the police who are supposed to maintain law and order and which they are doing. The whole trouble is that the Janatha Party has lost miserably because we are two-thirds here and they are one-third there. They want to go before the public and tell them that what atrocities they have done is done by Congress(I) people. What the Reddy Congress fought at Gadag they forget. It was the Reddy Congress and the Janatha Party.

SRI BHEEMANNA KHANDRE.—Sir, I protest. The hon. Member has no business to criticise a party.

SRI S. R. BOMMAI.—I rise on a point of order, Sir. ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರನಾಯಕರವರು ಒಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವಹೇಳನವಾಗುವ ತರಹ ಮಾತನ್ನು ಆಡಬಾರದು

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ)

SRI K. BHASKAR NAIDU.—This only proves that they have been in collusion and they will continue to be in collusion with the Janatha Party.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಿಷಯ ಈಗ ಬೇಡ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಅಂಥದಲ್ಲ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನುವುದು ಬೇಡ. ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖಂಡರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರ ಭಾಷಣ ಸರಿಯಾದ ಪದದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಈವತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ರೆಡ್ಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇದೆ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇದೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I only said Reddy Congress.

SRI BHEEMANNA KHANDRE.—Sir- it should be expunged.

MR. SPEAKER.—Please say Indian National Congress headed by Brahmananda Reddy.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I am sorry if I have said Reddy Congress

SRI MICHAEL B. FERNANDES.—I want to know whether there is any party called as Reddy Congress? As we know there are Indian National Congress, Congress (I). Which is that party mentioned by the hon'ble Member?

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Yes, Sir I will call it Congress and leave it at that.

SRI BHIMANNA KHANDRE.—The hon'ble member must withdraw that word.

SRI M. V. RAJASEKHARAN.—I would like to have a ruling from the Chair. The hon'ble member deliberately insinuated a particular party. Deliberately the hon. member made an insinuation against an important national party and it is still more surprising that the Hon. minister is supporting it. According to the rules of this House no insinuation against a party or a member is permissible. I would like to have a ruling whether it is permissible.

MR. SPEAKER.—What is the insinuation? Please tell me.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I have said 'I am sorry'. I am only sorry that the opposition friends are trying to bring this incident only after 26th. They have adopted a better method. They wanted to terrorise the supporters of Congress (I) by arresting Smt Indira Gandhi herself.

SRI S. R. BOMMAI.—Yes, under law.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—There is nothing wrong in saying that they wanted to terrorise us by using ಸಾವು, ಭೇದ, ದಂಡ—They arrested the very leader. But, fortunately the highest man who has to maintain law struck it down.

SRI S. R. BOMMAI.—On a point of order. The matter is still pending before the High Court. It is sub judice.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I am only referring to it.

Mr. SPEAKER.—T rules do not permit. Please don't mention it.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—When the elections were going on they let lose propaganda to say that the Chief Minister himself will be arrested so that they can create a panic among the downtrodden people and they may not support our party. What happened in Mandya? A man who had been Chief Minister for six years was dismissed. It is good the opposition was telling that we have lakhs and crores of rupees and he will come back to power. Even without power we came back. It is the people that supported us. We did not fight election with silver bullets. On the other hand the opposition got help from the centre and other foreign countries. We won the election and we are proud of it.

SRI S. R. BOMMAR.—On a point of order. He says that the opposition got help from other countries. Can a member make such an insinuation? ಬೇರೆ ದೇಶದಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಆರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸರಿಯೇ? ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇತ್ತು, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇತ್ತು ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಅವರಿಗೆ, ನಿಮಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಚರ್ಚೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

SRI M. V. RAJASEKHARAN.—On a point of order and point of privilege. The hon. member makes a serious allegation against a party.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಿವಿಲೀಜ್ ವೋಷನ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನೋಟೀಸ್ ಕೂಡ ಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

SRI M. V. RAJASEKHARAN.—I will bow down to the ruling.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದಷ್ಟು ತರ್ಕ ಇಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಆನಂದರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಪರದೇಶದಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—When I said other countries I only meant other States.

(ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು) ***

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡದಂತೆ ನಾನು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಪಕ್ಷದವರೂ ರಷ್ಯಾದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವೂ ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲ.

*** Matter not recorded as ordered by the chair.

೮-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರ ೧೦೦ಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು. ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ನಾಳೆ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

SRI K. BHASKER NAIDU.—What has happened in Mandya ? The very Chief Minister and who had to become Chief Minister again just after 20 days was attacked by whom ? The news come in big head lines. It created a terror all over the place, particularly in the minds of the vulnerable people who have always supported us. That was only as far as karma was concerned. If I were to say what happened by the terror that let loose the people were not allowed to go to the polling booths, people were afraid and they were not allowed to come out of their huts. That was the terror let loose in my own constituency. On the contrary they say that we have done all that has happened. Perhaps in the minds of the Opposition there is a feeling that what all they have done is done by us. I will assure on behalf of my Party that we will never withdraw the cases that have gone into the Courts just like what they have done in respect of the Dynamite case. Can any Government do that ? If our men had done like that we would have hung them. On the contrary, you have been doing all lawless acts ; you have lost miserably in the elections and yet you want to go and tell the people that the Congress people bullied you and therefore you have lost the elections. That is all what you have got in your mind. We have got the verdict of the minorities. It is a good thing that the Governor dismissed the Ministry. We had not a pie. We had only the 20 point programme, and that is the only programme which brought us into power. We will follow this programme whether we are in this position or not. It is this 20 point programme that is going to change the whole face of the country. People wanted us and therefore they have elected us again. We do not mind if you say that even within one month after coming to power there have been lot of atrocities, murders and loots. Where have they taken place ? You do it and come and tell us and we are not prepared to accept it. The people know it. The Police are there ; they are the guardians of law. They will attend to them.

The party here is responsible to see that a democratic Government is established. Those who were with us and went out again they came running to us requesting for tickets. Let us not discuss all that. The hon. member Sri Bheemanna Khandre also came to us and wanted

to join our Party. I will tell you one good thing which the Centre is now thinking of passing a legislation banning defection, preventing 'Ayarams and Gayarams' Our great Leader Sri Devaraj Urs said 'if we win, we will win without such people. We will not withdraw the cases as has been done by the Central Government.

I would like to ask my Leader : will the government be able to intime to us the position of law before the election, after the election and during the election ; and also tell me the incidents that took place. I would request him to give a clear idea of this law and order position prevailing.

I thank you Mr. Speaker for the kind indulgence though I have not taken more than five minutes to express my views.

MR. SPEAKER.—The Hon. Chief Minister may reply to the debate.

SRI S. R. BOMMAI.—The right of reply vests with me.

SRI D. DEVARAJ URS.—The position will be clear if I read the relevant rule in this connection. Rule 294 (3) reads thus :

“294 (3). A member who has moved a motion may speak again by way of reply, and if the motion is moved a private member, the Minister concerned may with the permission of the Speaker, speak (whether he has previously spoken in the debate or not) after the mover has replied.”

Now you have called me to speak, If the Leader of the Opposition wants to speak, let him speak with your permission. If there is any thing to be clarified, I am prepared to give clarifications.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ರಿಪ್ಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ನಿರ್ಣಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಬಹುಶಃ ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡು ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಘನವಾದದ್ದೇ ಇದೆ. ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ರೆಫ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೂ ಅವರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಅರ್ಥಾರ್ಥ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಅವರು ಅವರ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು 2 ತಿಂಗಳಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳೂ ಕೇವಲ ಪೋಲಿಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರ ಭಾಷಣದಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲಿಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಘಟನೆ ಪೋಲಿಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಎಂದು ಅವರು ಊಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಇನ್‌ಸೈನ್ಸ್ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಟೆಲಿಫೋನ್‌ಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಅನೇಕ ಕೊಠಡಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಟೆಲಿಫೋನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು

ಮೊತ್ತ ಹಾಕಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನಗಳ ಹಲ್ಲೆ ಯಾಗಿದೆ, ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ, ಲಕಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ನಷ್ಟ ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಕನಸ್ಕೂ ಜನಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಟೆಲಿಫೋನ್‌ಗಳು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಿರುಳೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಪೊಲೀಸಿಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಈಗ ಆಸ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವವರು, ಏಟು ತಿಂದ ವರು, ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಇರುವವರು ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಬೋರಾಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಏಕೆ ಸೇರಿದಂತಹವರು ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ರಫ್ತೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಮಾಡಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ವರ್ಕರ್ಸ್ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದರು, ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪೊಲೀಸಿಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಯೇ? ಈಗ ಲಕಾಂತರ ಗಟ್ಟಿಲೇ ಪೋಟು ಮಾಡಿರುವ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪೊಲೀಸಿಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್? ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ನವರು ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸಾವಿರಾರು ಘಟನೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಪೊಲೀಸಿಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಟರ್ಸ್ ಎಲ್ಲರೂ ಪೊಲೀಸಿಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪೊಲೀಸಿಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಕ ರಿಸ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬದಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

I must congratulate the young member from Tumkur who has very succinctly and beautifully put the case before this House. Whatever might have happened after the election, it is the projection of the events and the feelings just before and during the election period. The young people who have worked for different parties naturally out-let their emotions. This kind of outlet is nothing new; these things have happened even in 1972 and the same thing has happened in 1977. After the elections such things have happened all over the country, the same thing has happened in our State. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನು ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಧಾಳಿಗಳು ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿರುವ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪರದಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಆ ಕಮಿಟಿಗೆ 3 ಜನ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂರು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಸರನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸೂಚಿಸಿದರೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ, ಅಂತೂ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಸದುದ್ದೇಶ ಇದ್ದ ಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಘಟನೆಗಳು ಆಗದೆ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬಡಜನಗಳಿಗಿಂತಲೇ ದೊಡ್ಡವರಾಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಾರದು, ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಸುಡಬಾರದು, ಇದಲ್ಲಾ ಧರ್ಮ ಅಲ್ಲ ನ್ಯಾಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದಾಗ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು, ಆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಒಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದು ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಏನು ತಾವು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವೇ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ;

ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಒಪ್ಪಿದ್ದರೆ, ನಿಮಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವ ವಿಧಾನವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ಕರ್ ನಾಯ್ಡರವರು ಪೋಲೀಸರ ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ಪೋಲೀಸರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಡವೇಬೇಡ ಎಂದು ಆರ್ಥವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. Shall I take it that this set of people should be replaced by another set of people? ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಖಂಡಿತ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಈ ಸಮಿತಿ ಜಡ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ, ಇವರು ಏನೇನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಯಾವುದೋ ಹೊಡೆದಾಟವಾದರೆ, ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಹೊಡೆದರು ಎಂದು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ, ಇಂಪಾರ್ಟಿಯಲ್ ಆಗಿ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್-ಏ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಹೊಡೆದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಇಲ್ಲವೇ, ಉಂಟೇ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ? ಮೊದಲು ಕಮಿಟಿಮಾಡಲು 3 ಜನರು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು, ನಂತರ ಈ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ, ಬೇರೆ ಯಾರದಾದರೂ ಮೂರು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮೂರು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಗೌರವ ದಿಂದ ತಂದಿದ್ದರು, ನಂತರ ಏಕಾಏಕಿ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಮೂರು ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರಲ್ಲ, ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದೀರೋ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ನೀವು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಊಹೆ; ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅವರು ಯಾರೂ ಹೆಸರನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ-ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇವರು ಹೋಗಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಅನುಭವಿಕ ಲಾಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಹೇಗೆ ಫ್ರೇಂ ಮಾಡಿದರು, ಇದರ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ, ನಾನು ಲಾಯರ್ ಅಲ್ಲ, ಲಾ ಓದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಲಾ ಓದಿದ್ದೀರಿ, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ, ತಾವು ಹೀಗೆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಬರೆದಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಕಮಿಟಿ ಹೋಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದರೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್ ಇನ್‌ವಾಲ್ಡ್ ಆಗಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಪವರ್ಸ್ ಇದೆ? Please tell me what powers they will have? I want to know.

SRI H. GANGADHARAN.—Previously, the Government of India constituted such a Committee to enquire into 28 atrocities committed.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದೆ? ಇವರು ನನಗೆ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

SRI GANGADHARAN.—I am not speaking about the present Government, I am speaking about the previous Government which appointed a Committee to enquire into 28 cases. They have submitted a report after enquiry.

SRI D. DEVARAJ URS.—If there is such a report, they could have mentioned it. They have not mentioned it in their speech, I don't know that—whether it was done by Mr. Chavan or some other person—it is not our concern. We must also know what happened to that report; and what action has been taken on that report. These things also, we must find out.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ:—ನಾವು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದವೇ ಹೊರತು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

SRI D. DEVARAJ URS.—They don't want investigation, but they want enquiry. I don't know so much difference between enquiry and investigation. According to my lawyer friends there may be some

difference-or there may be legal difference. But to find out who beat whom, how many were there and whether police took notice of it or not-whether petitions were entertained or-is that what you want to look into it?

SRI K. PUTTASWAMY.—We want enquiry into the failure of the Police.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ತಂದಂಥ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ನಿನ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಪೊಲೀಸರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಮಿಷಿಯವರು ಹೋಗಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ,

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದು ಮಾಡಿಫೈಡ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಆಯಿತು.

SRI S. R. BOMMAI.—Perhaps the Chief Minister understood better now after explanation.

SRI D. DEVARAJ URS.—Here, it is stated that they want powers to visit places and to hold enquiry into the incidents. Sir, I want to ask where is the failure here? In your resolution what is the operative portion? You may have better knowledge of English. Let us take the resolution as it is. What is the operative portion? It reads like this :

“That this Assembly views with great concern the several incidents of atrocities on and harassment of political workers, in the State after recent Assembly elections and the failure of the police to give protection to the victims, resolves to request the Government to appoint a committee consisting of M/s K. Balasubramanyam, M. Veeraraj Urs, and V. Hanumanthappa all retired I.A.S. Officers with powers to visit the affected places hold enquiry into the incidents and to report to the Government within two months.

It further requests the Government to present the Report to the Assembly immediately after it is received.”

ನನಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇಷ್ಟು. ತಾವು ನನಗಿಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆದಿರಬಹುದೇನೋ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬರಹಗಳೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅನಾರ್ಥಕವಾಗಿದೆ. ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತ. ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಘಟನೆಗಳು ಆಗಿವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಪೊಲೀಸರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೇನು? ಬಂದು ಕಡೆ ಜಗಳವಾಗಿದೆ, ಕೆಲವರು ತಲೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಬಾಕುವಿನಿಂದ ತಿವಿದಿದ್ದಾರೆ, ಗುಡಿಸಲು ಸುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಜನರನ್ನು

ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ, ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಎಂದು ದೂರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ ಅದರ ಯಾರು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

8-30 P.M.

ಇಂತಹ ಕಡೆ ಇಂತಹ ಕಡೆಯವರು ಹೊಡೆದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನೀವೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಇದನ್ನು ಆಸೆಂಬಿ ಯಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾಳೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ? ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಆದರೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮದು ಇಷ್ಟವೋ ? ಆಲ್‌ರೈಟ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಎಲ್ಲಿ ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ತಾವೇ ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಎಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಪೋಲೀಸಿನವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನೀವೇ ದೂರು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ. ಅವರು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಮೇಲೂ ದೂರು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ತಂದ ಕೂಡಲೇ ಸಮಾದಾನದಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೆ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸಭೆಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗ ಯಾವ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹೇಳಿ. ಅದರಂತೆ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ? ಯಾವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ? ಯಾವ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಲೆ ಬಾಗುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೂರು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಏಕಾ ಏಕಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ ? ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅಡ್ಡರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಇದ್ದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾಗಿವೆ ? ಅದರಿಂದೀಚೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ? ಅದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ,

ಮೊದಲು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚಿನ ವಯಲೆಂಟ್ ಇನ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೨ ವಯಲೆಂಟ್ ಇನ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ೨೨ ಕ್ಷಾಣಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ವಯಲೆಂಟ್ ಇನ್ಸಿಡೆಂಟ್ ೧೮೦. ೧೮೦ ಕೇಸುಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾಗಿವೆ. ಆಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ವಾಲ್ವ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನರು ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ವಾಲ್ವ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಮಾತೂ ಬಂತು, ಶ್ರೀಮನ್ ರೆಡ್ಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಮಾತೂ ಬಂತು. ನಂತರ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ವಿಚಾರವೂ ಬಂತು. ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಯಾವ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯವರು, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ವಾಲ್ವ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಕ್ಕೋಸ್ ಪಾರ್ಟಿಸ್ ಹಾಗೂ ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಕೇಸಸ್ : ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಎ) ೫೮, ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ೬೫ ಹಾಗೂ ರೆಡ್ಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ೧೮ ಇತರೇ, ಒಳ ಘಟನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಟೋಟಲ್ ೧೮೦ ಕೇಸುಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಒಂದೇ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಜನ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಅಪರಾಧಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತಹ ೧೮೦ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ)ನ ೧೩೫ ಜನ, ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ೧೪೪ ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ೧೬ ಜನ ಇತರೆಯವರು ೩೧ ಜನ ಪೊಲೀಸ್ ಮನ್ ೫೦ ಜನ ಹಾಗೂ ಹೋಮ್‌ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ೫ ಜನ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಂತರ ಮೇಜರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಊರು ಮತ್ತುಯಾವ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ತಿಪಟೂರು ೩೧ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೭೮, ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ) ೧೧ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮, ಇದು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್ ರವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಘಟನೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ೧೬ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೮ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮ ಸೋಮವಾರವೇಟೆ, (ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ)ಯಲ್ಲಿ ೨೦ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮, ಮುಬ್ಬಳ್ಳಿ (ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ) ಯಲ್ಲಿ ೮ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮, ಬಾಳೆಹೊನ್ನೂರು (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ)ಯಲ್ಲಿ ೨೦ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮ ರಂದು ಬನಹಟ್ಟಿ (ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ)ಯಲ್ಲಿ ೨೨ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮ರಂದು, ಗದಗ (ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ) ಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಘಟನೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ೨೨ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮ ಮತ್ತು ೨೪ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮ರಂದು ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ೨೪ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮ರಂದು ಹಾಗೂ ಮಂಡಗೋಡ್ (ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ) ಯಲ್ಲಿ ೨೦ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮ರಂದು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮೇಜರ್ ಘಟನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೪೯ ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ)ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ೧೮೧ ಜನರನ್ನು, ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ೨೩೬ ಜನರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ೫೭ ಜನರನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರೇ ೨೫ ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ನಂತರ ೨ ಸಾವಿರ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಗಳು ನಡೆದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ೬೦ ಜನ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೮ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ)ಗೆ ೧೨ ಬರಂಗ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ೬ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಂತರ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿದ್ದಿನ ಅಂದರೆ ೨೫ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮ರಂದು ೭೧ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಘಟನೆಗಳಾಗಿವೆ. ೭೧ ಕೇಸ್‌ಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ)ನ ೧೯ ಕೇಸ್‌ಗಳು, ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ೩೩ ಕೇಸ್‌ಗಳು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ೨ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೇ ೧೭ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೨೪ ಜನ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ)ನ ೫೫ ಜನ, ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ೪೩ ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ೧೧ ಜನ ಹಾಗೂ ಇತರೆಯವರು ೨೫ ಜನರು ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ೧೩೮ ಜನರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ)ನ ೩೦ ಜನ, ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ೭೬ ಜನ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ೭ ಜನ ಹಾಗೂ ಇತರೆಯವರು ೨೫ ಜನರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.

ನಂತರ ಒಟ್ಟು ನಡೆದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೪೭ ಘಟನೆಗಳು ಒಟ್ಟು ನಡೆದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿವೆ. ಅಂದರೆ, ೧೯೭೮ರ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ೨೬, ೨೭ ಮತ್ತು ೨೮ನೇ ದಿನಾಂಕ ದಂದು ೩೦ ಘಟನೆಗಳಾಗಿವೆ. ೧ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೭೮ರ ನಂತರ ೧೭ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ೫೭ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ೫೭ನೇ ಕೇಸ್‌ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್ ಆಗಿವೆ: ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ್ದು ೨೨, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ್ದು ೨೨ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ್ದು ೩ ಮತ್ತು ಇತರ ೧೦. ೮೬ ಜನರು ಪೆಟ್ಟು ತಂದಿದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಪೈಕಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ನವರು ೩೫, ಜನತಾದವರು ೩೯, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ೪, ಇತರೆಯವರು ೩, ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಮನ್ ೮, ಒಟ್ಟು ಅರೆಸ್ಟ್ ಆಗಿರುವವರು ೪೧೨ ಮಂದಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ನವರು ೧೯೩, ಜನತಾದವರು ೧೧೫, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ೧೦, ಇತರೆಯವರು ೯೪, ಇನ್ನು ಒಟ್ಟು ೭೦೫೦೦ ರೂಪಾಯಿನ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ, ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ನದು ೨೬೯೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಜನತಾದ್ದು ೧೭೯೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನದು ೫೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಇತರ ೨೦೨೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ೨೬ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೭೮ ರಂದು ಭಟಲ್ ಮತ್ತು ಮುರುಡೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ೧೮ ಅಂಗಡಿಗಳು ಲೂಟಿಯಾಗಿ ೧೬೧೩೫೦ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶ

ಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ, ಚುನಾವಣೆಯ ದಿವಸ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೋಲ್ಕರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಘಟನೆ ಸವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರ ತಕ್ಕದ್ದು. ಚುನಾವಣೆ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಈಚೆಗೆ ೧೭ ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು, ಪೊಲೀಸಿನವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೂರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಉಂಟು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು; ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು, ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಪೊಲೀಸಿನವರು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಯಾರಾದರೂ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ದೂರುಗಳೇ ಇಲ್ಲದೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಪೊಲೀಸಿ ನವರು ಎಲ್ಲಿ ದೂರುಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಅವರಿಗಾಗಲೀ ತಿಳಿಸಿ ಜರೂರಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ದೂರೇ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈಗಲಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನಿಮಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮದ್ದು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಚುನಾವಣೆ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾರಿರಿ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ whether real or imaginary. ಯಾವ ಮದ್ದು ಸಿಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತೀರುತ್ತಾರೆ; ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಹುಮತದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿ ಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಾವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ, ನಾವೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಕೇಂದ್ರ ದಲ್ಲಾದರೂ ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅನು ಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ದೂರನ್ನೇ ಕೊಡದೆ ಪೊಲೀಸ್ ಫೋಲ್ಯರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಫೋಲ್ಯರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಪೊಲೀಸನ್ನು ಡಿಮಾರಲ್ಯಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಮೊರಾಲಿಟಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಪೊಲೀಸ್ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ನನಗೂ ಬೇಕು, ತಮಗೂ ಬೇಕು ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಯಾವ ನಾಗರಿಕನ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆ ದರೂ, ಮನೆ ನುಗ್ಗಿದರೂ ಮನೆ ಸುಟ್ಟರೂ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಏನಾದರೂ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಪೊಲೀಸ್ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಎಟೋಪಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸೇಟಲೀಸ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Stateless Government or Stateless Society ನಡೆಸುವ ಕಾಲ which is the concept of Karl Marks. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಾಣುವವರೆಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಬೇಕು. ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಲಾ ಆಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಯಿಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೊಲೀಸ್ ನೆರವು ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಹಾಗೂ ಜನತೆಗೂ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ದುರು ಷ್ಠೇಶದಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗಾಗಲೀ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗಾಗಲೀ ಪೊಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬಾರದು, ಏಟು ಬಿದ್ದರೂ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಖಂಡಿತಾ ತಲೆ ಬಾಗಿಯೇ ಬಾಗುತ್ತೇನೆ. ಚುನಾವಣೆಗಿಂತ ಮುಂಚೆ, ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಚುನಾ ವಣೆಯ ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆಗಳ ಅಂಕಿ ೨೦ ಶ ಗ ವ ನ್ನು

ನಾನು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಚುನಾವಣೆ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾನಿ ಗೊತ್ತು. ೨೬ ಘಟನೆಗಳು ನನ್ನ ಜಮೀನ್ದಾರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆ ಕಳೆದ ನಂತರ ಎಂದರೆ ೨೫ನೇ ಶಾರೀಖಿನ ನಂತರ ಎಂದು ಅಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. I don't know whether in your definition you want to include 25th as well. If you include 25th as well, then there will be so many incidents which will have to go into by this committee which means it is not only this Government but also the Government which was under President's Rule will also come into criticisms, I am sure that is not your intention. If that is your intention, I have nothing to say. I take it that not your intention.

SRI K. PUTTASWAMY.—It is not against the Government at all. It is against the police.

SRI D. DEVARAJ URS.—You are talking in terms of taking to task the policeman. Then whoever he is at the helm of affairs all will also come into criticisms.

SRI K. PUTTASWAMY.—Vicarious responsibility ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ: ನಾನು ಬಿಡಿತಾ ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಅಗಲಿ ಪೋಲೀಸರೇ ಅಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಈ ಕಡೆಯವರು ಎಂದು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡಿತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾರೇ ಅಗಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದಾದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೆದರಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದರು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಬಂದಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಕೆ ಬಂತು, ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ, ಈ ಜನ ರೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮುಂತಾಗಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ದೋಷ ರೋಷಣೆ ಅಗುವುದಾದರೆ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ನಡೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ —ಆಗ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ —ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ, ನಮ್ಮ ಹೆದರಿಕೆಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದರು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಈಗ ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ, ಮೊದಲು ಹೇಗಿದ್ದರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಅಂತಿಂಥ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. You cannot accuse that way. If you go on accusing regarding incident after the election, the same on accusation will have to be laid on the incidents before the elections too.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ. - ಚುನಾವಣೆಗಿಂತ ಮುಂಚೆ loss of property ಆಗಿಲ್ಲ, ನಿಮ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಆಫ್ ಲಾಸ್ ನಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಆಯಿತು; ಅದು ನನ್ನ ಎದುರಿಗೇ ನಡೆದಿದ್ದು. ನಾನೂ ಇದ್ದೆ ಅಲ್ಲಿ, ನಾನೂ ಸಿಕ್ಕಿ ಪಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಚುನಾವಣೆ ಅನಂತರ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು. This is before elections Police have acted promptly.

SRI D. DEVARAJ URS.—That is what I am saying. Thank you very much for the information. All that I says is whether after or before. I think the Police have acted promptly. I am thankful to the hon'ble Member for giving proper information. I am sure the Police men have acted properly and took prompt action. This is exactly what I wanted to say. I would request all the Members to allow the Government to act, ನಾನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ? ಯಾರಾದರೂ ಬಬ್ಬರು ದೂರು ಕೊಡಬೇಕೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಯಾರೂ ದೂರು ಕೊಡದೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ತಾವೇ ಹೇಳಿ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ಡ್ ಆಗಿರುವವರು ದೂರು ಕೊಡದೇ ಇರುವವರು ಇರಬಹುದು ಬಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಕ ಜನರು ದೂರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಸಂವತ್ಸ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇನ್‌ವಾಲ್ಡ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್‌ ವರ್ಕ್ ಇನ್‌ವಾಲ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಲೋಕಲ್ ಯೂನಿಟಾದರೂ ಇರುತ್ತೆ. ಅವರು ದೂರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ದೂರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಈ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲ ನಿರ್ಗತಿ ಕರು ಅರ್ಥವಾಗಿ ತೀರ ಮುಗ್ಗುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ, ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅಥವಾ ದುರ್ಬಲರು ಏನಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ. ಅಂಥ ಜನರು. ಅರ್ಥವಾಗಿ ದುರ್ಬಲತೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ದುರ್ಬಲರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತ ಜನ ಬಂದೊಂದು ಸಾರಿ ದೂರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡೋಣ. ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂದು ಯಾರೂ ದೂರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ? ಯಾರಾದರೂ ಪಕ್ಷಾತ್ಮರು ಖನಿಕರವಹಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಬಂದೊಂದು ಟೈಂನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಹತ್ತಿರ ಈ ಜನ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ತ್ತಾರೆ. ಬಂದೊಂದು ಸಾರಿ ದೂರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದವನನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಒಳಗಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ವಿಷಯಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಇಂಥದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ನಾನೇನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವನಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ವಿಚಲಿತಾ ಗಿರಬೇಕು. ದೂರುಗಳನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ತರಬೇಕು. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾನು ತಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ದೂರನ್ನೂ ಕೊಡಾ ನಿರಾಕರಿಸಿಲ್ಲ.

SRI K. PUTTASWAMY.—Sir, the resolution is to request the Government to appoint a Committee or a Commission.

SRI D. DEVARAJ URS.—It is not necessary. That is what I am trying to say. You have requested to appoint a committee. What I am suggesting is, the very proposition on which you have brought before this House to appoint a committee is not going to help the subject matter. On the other hand, I am saying let all those incidents be brought to the notice of the Police by the local people and I also request the members to tell me which are those incidents so that I can take proper action in the matter. This is all my point. What you proposed by way of this resolution really will not help to solve the problem. On the other hand, supposing the incidents have taken place 8 days before polls were to take place and the Committee which we are going to appoint might take another 2 months to give report. With the result, the ends of justice will not

be met. On the other hand, the Hon'ble Member in each constituency have told that they have been receiving telegram every day from the people. I am happy that the people are very alert and they will certainly tell their representatives about the incidents whether it is from this side or your side. Surely, you have every right to bring it before the House.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡೇ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಟಿಕ್ಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಆಡಕಾರಣ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಪೋಲೀಸರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುವುದರಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ.....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಖಂಡೇ ಅವರೇ, ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಳೇದು ಸರಿ. ಆದರೆ ನೀವೇ ಹೇಳುವ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅನುಮಾನ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಕುಳಿತರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಉಳಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನ ಮತಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಮಗೆ ೫೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಹಾಗಾದರೆ ೫೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ಇವರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಬರೆಸಬೇಕು. ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರಿಂದ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತಗಳು ಯಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅವರದೇ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಯವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆಸಬೇಕು. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ೫೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೇಲೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ನಾನು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನ ನಿಮಗೆ ಬಹುಮತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರ ಬಹುದು ನಿಜ. ಆದಕೂ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಉಳಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಓಟುಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ, ವಿರೋಧವಾಗಿ ೫೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಓಟುಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ, ನಮ್ಮ ಓಟುಗಳು ಚದುರಿಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರೇ ಪರಂತೂ, ನಿಜವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇವರ ಕಡೆ ಓಟುಗಳು ಚದುರಿ ಹೋಗಿದ್ದುದರಿಂದ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಉಳಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಓಟುಗಳು ೫೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಓಟಿನಿಂದ ಚದುರಿರುವುದರಿಂದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಈ ಸಲ ಚದುರಿ ಹೋಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹೌದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಚದುರಿಹೋಯಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಚದುರಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಂದೆವು, ನೀವು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಂದಿರಿ ಹೌದಾ ? If he talks of North and South, we have held parliamentary election at one time in the South and North. They took place throughout India. When you talk of percentage it applies to the both elections. You are a more experienced person as a leader of a trade union. Sri Ibrahim is still young. He may understand or may not understand ; but you understand much more.

SRI MICHEL FERNANDES.—I am talking about the Arithmetic of it.

9-00 P.M.

SRI D. DEVARAJ URS.—I do understand the Arithmetic. When I say 43% at the Centre, it means throughout India; it cannot be South or North.

SRI MICHEL FERNANDES.—It was not through scattering of votes. This time it was through scattering of votes.

SRI D. DEVARAJ URS.—Let us take for argument's sake that here it was scattering of votes. In other words, let us take it as concentration of votes against you.

SRI MICHEL FERNANDES.—The two are not the same.

SRI D. DEVARAJ URS.—If the concentration of votes was only in the North, you have no right to rule here. As a country you have to think of the totality and not in an isolated way. I can go on arguing that you had concentration of votes in some towns and cities like Bangalore and that was why you were able to win and we had concentration in rural areas and that was why we were able to win there. When we talk of election and its results we talk in terms of totality and not in an isolated way.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್.—ಈಗ ಸಮಯ ಬಂಧತ್ತು ಗಂಟೆ ಮೇಲಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಹೋದರೆ ಊಟ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ, ಊಟ ಮಾಡಿ ಬಂದು ಪುನಃ ಸೇರೋಣ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇದೇನು ರಾತ್ರಿ ನಾಟಕವೆ? ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಹೇಳಿ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಆದರೆ, ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಇದೇ ಮೊದಲು ಕೇಳಿದ್ದು. ಅವರು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದೇ ನಾನು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದು. ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವರ ಧಾಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವರದಿಂದ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಕಡೆ ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಓಟು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಪಾದ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಲು ಜನರು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಲು ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕಾಯುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದರು! ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಲು ಎಷ್ಟು ಜನ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದರಡರಷ್ಟು ಜನ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಕೇಳಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಪೋಲೀಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಆದರೆ ಓಟು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗೋದಿಲ್ಲ ಅಂತಾ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೋದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನೀವು ಸಂಕೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಕೇಳಲು ಬರುವರೋ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ, ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಹಾಗೆ ತಿಳಿಯದೆ, ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಅದು ಸಾಧುವಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲಾದರೂ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ಘಟನೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೂರನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೂರಿಸ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮುತುವರ್ಜಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೊನೆಗೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಜಸ್ತಿಫೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲ್ಯಾಂಸೆರ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೂ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅವರೇನೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೂ ಬಂದು ಕೇಳೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಮ್ಮ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆದರೆ, I here and now say with all solemnity at my command that I am not going to make any distinction merely on the ground that one belongs to a particular political party which is not mine. It is thoroughly wrong for anybody at the helm of affairs in any Government to think in those terms. ನಾವು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿವೇಚನಾ ಶಕ್ತಿ ನಮಗಿದೆ. ವಿವೇಚನಾ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದೂ ನಾವು ದೋಷ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೋಷ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವು ನೋವು ಉಂಟಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮರೆಮಾಚುವ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವ ವಿಚಾರಾರಣೆ ಗೋಚರಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ದೋಷಕ್ಕೆ ಬಳಗಾಗುವುದು ನನಗೆ ಸರ್ವಥಾ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ನಾನು ಇದರಿಂದಲೇ ಬದುಕಬೇಕು, ಇಂದರಿಂದಲೇ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸಾಗಲೀ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ ನನಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದೂ ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅನ್ಯಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಬಹಳ ದಿವಸ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಯಾರಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಅನೇಕರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಯಾರು ಯಾರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅದೇ ಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನವಿದ್ದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬಿಡಿ. ಈ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಪೋಲಿಸರನ್ನು ಡಿ-ಮಾರಲ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಸರ್ವಥಾ ಬಳಿತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಆಗುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಾವೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಉದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ದೋಷಾರೋಪ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಪೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಅಗತ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಸಾಧನದ ಮುಖೇನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಆ ಸಾಧನದ ಹರಿತವನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದು ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾದೀತೆ? ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಇದನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಮುಂದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆಮೇಲೆ ನೀವೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಆರಾಜಕತೆ ಇದೆ, ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್.—ಸರ್ಕಾರ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸತ್ಯದ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು; ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Caesar's wife should be above suspicion. She should appear to be above suspicion. That is most important. ಈ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿಗೂ ತಾವು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಭಿಮಾನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ. By accident they may be in the police department. They are also partners in building this country. ಇಂದು ನೀವು ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುಬಹುದು; ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುಬಹುದು. This is all by accidents. All of us are partners in the building up of this country. ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಯಾರು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದೇ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದು. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಡಿಕ್ಟಂ "Caesar's wife should be above suspicion." If there is a perpetual suspicious husband no wife can be above suspicion.

SRI M. V. RAJASEKHARAN.—The point is why do you give room for suspicion.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಿಮ್ಮ ಇಮ್ಯಾಜಿನೇಷನ್ ಸದಾ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನೂ ಔಷಧಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

SRI MICHEL B. FERNANDEZ.—We did not say Caesar is always suspicious. It is the public.

SRI D. DEVARAJ URS.—Again and again why do you go into that troublesome water. Whether public was suspicious or not is proved. How can you argue?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಏನು ಕೇಳಿದರೂ ಜನತೆ ಮತ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಪಾಟೀಲರೇ, ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಆದರಿದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಇದು ಯಾವ ಧರ್ಮ? Let us not condemn or kick the ladder on which we have come up, ಇನ್ನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ತಿಳಿಸಿಯಾಗಿದೆ; ಲಂಬಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೂ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಗುವ ಪ್ರಕರಣಗಳೇ ಇರಲಿ, ಹಳೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳೇ ಇರಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಲೋಪವಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲಾದರೂ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಗುರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಡೆಯ ನನ್ನ ವಿತ್ತರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುನ್ನ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲೆಗಳಾಗಿವೆ. ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ನಡೆದು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮತದಾರರಿಗೆ ಮತ ನೀಡುವ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೀಡಿರುವ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುನ್ನ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಸಭೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗಲಭೆಗಳಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂವತ್ತು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆಗ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿತ್ತು, ಈ

ಮೂವತ್ತು ಸಭೆಗಳ ಗಲಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ೧೮೦ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದವರೂ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸರು ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಈರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತದಾನ ನಡೆದಿದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೦-೮೦ ಪ್ರತಿ ಶತದಷ್ಟು ಮತದಾಗ ನಡೆದಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ, ಚುನಾವಣೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅವರ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವಿತು, ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತದಾರರಿಗೆ ಅಂಚೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಮುಕ್ತವಾದ ಪಾತಾಪರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು, ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ನಿರ್ಭಯ ಪಾತಾಪರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು/ ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದಾಗ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಹೊಸ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರ ಮೇಲೆ ಪೋಲಿಸರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದಾಗ ಚುನಾವಣೆ ಪೂರ್ವ ಇದ್ದ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸದೆ ಕೆಲವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನೀವೂ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕಲ್ಲ, ಅವರ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತವಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೂ ಕೆಲವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶವೇನಿತ್ತು? ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸದಸ್ಯತ್ವದಿಂದ ತೆಗೆದದ್ದು ತಪ್ಪೆ? ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವು. ಇಂದು ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯತ್ವದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನೀವೇ ಪುನಃ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೇಮಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ರವರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆಯೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಹಕ್ಕು ನಿಮಗಿಲ್ಲ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ನಾವು ನಿಮಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ನೈತಿಕವಾದ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹತೋಬತ್ತು ತಿಂಗಳ ಕಾಲವಿದ್ದ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ನಾವು ಬೇವದಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

(ಒಮ್ಮೆಲೆ ಏಳುಬಿಟ್ಟು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎದ್ದು ಕೂಗಾಡತೊಡಗಿದರು)

ಶ್ರೀ ಮೇಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಾವು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಕೂಗಾಡಲು ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಾನು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 3 ಸಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ಆಗ ಪೊಲೀಸರು ನನ್ನನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಂತರ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಕೇಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿತರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಸ್ ಚಂದ್ರಬೋಸ್ ಅವರು ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆರ್ಮಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬ್ರಿಟೀಷರ ವಿರುದ್ಧ ಬಂಡಾಯವೆದ್ದರು. ಆಗ ಬ್ರಿಟೀಷರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮೇಲಿದ್ದ ಕೇಸನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರ ಮೇಲಿದ್ದ ಕೇಸನ್ನು ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದು ಅವರು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಅಪಹರಣ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅವರು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಆಗಿನ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಸುಳ್ಳು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದರು. ಅಂತಹ ಕೇಸನ್ನು ವಿತರಿಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಆರಸ್.—ಅವರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದರು, ನಂತರ ಏಕೆ ಪಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ನೀವೂ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಡೈನಾಮಿಟ್ ಕೇಸ್ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಷ್ಟು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಆದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ.....

Sr' D. DEVARAJ URS.—If there is an incident of that kind, justifying is one aspect. Hon'ble member may justify in his own way. and we may continue to say that the argument is unjustified. Hon'ble member may kindly realise that it is not a false case. That is all what I wanted to bring to the notice of the hon'ble member.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಫಾಲೋ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ನಾನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಕನಕಾಕ್ಷಿಡ್ ಕೇಸ್. ಡೈನಾಮಿಟ್ ಕೇಸ್ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಾನು ಸಹ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ಎರಡನೇ ಸಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಇಂತಹ ವೀರರಾದಂಥ ಮನುಷ್ಯರ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶುಭಾಸಚಂದ್ರ ಬೋಸರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೇ ಗೌರವ ಇಂತಹ ವೀರರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೂ ಸಹ ಇರಬೇಕು.

(ಗಲಾಟೆ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನೀವುಗಳು ವಿಶೇಷ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಕು ?

SRI D. DEVARAJ URS.—Let the hon'ble the Leader of the Opposition go on as long as it is not against the rules and unparliamentary. We are not shy of listening to him. We also know how to reply.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಜೊಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಆ ನಾಯಕರು ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಹಾನಾಯಕರಿಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಗಲಾಟೆ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಏನಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸಿದರು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಂಗ್ಲಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯಿತು, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಕೇಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೋ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಮಾತನಾಡಿದರು ಇವತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಇರುವುದನ್ನು ಮರೆತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಪೀನಲ್ ಕೋಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರೇ ಗುನ್ನೆ ಮಾಡಿರಲಿ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರೇ ಮಾಡಿರಲಿ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೇ ಮಾಡಿರಲಿ ಯಾರೇ ನಾಗರಿಕರು ಆಗಿರಲಿ.....

9-30 ಪಿ. ಎಂ.

(ಮಧ್ಯೆ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು)

ಶ್ರೀ. ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೇ, ನಮ್ಮಿಂದ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರೂ ಈ ಕಡೆಯವರು, ಆ ಕಡೆಯವರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇವತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಮಾಡಿ ರಲಿ, ಇಲ್ಲ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ ಮಾಡಿರಲಿ, ಇಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ನಾಗರಿಕ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಕಾಯಿದೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಹಾಜರು ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕರ್ತವ್ಯ, ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಾರ್ಡ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಹಾಕಿರುವುದು ರುಜುವಾತ್ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡು ಬರದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಕೀರ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಬಿಡುಗಡೆ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಅದಾದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬಂದು ಕೇಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿ, ಅವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಲ್ಲ ವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪಿತ ಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅದರಂತೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಒಬ್ಬ ಲಾಯರ್ ಆಗಿ ಈ ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಆದರೆ ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್ ಪೂರ್ತಿ ಓದಿದರೆ ಅದರ ಉದ್ದೇಶವೇನಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಿವೆ, ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಆಗಿರಬಹುದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರ ಮೇಲೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪೋಲೀಸರು ತುರ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ದೂರುಗಳನ್ನು ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಒಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನಮಗೊಂದು ಕಾಪಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಸೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಂದ ಉತ್ತರವೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಾವೇನೋ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ಹಲವಾರು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಧುಗಿರಿ ಪ್ರಕರಣ ಅದಾಗ ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಮುಂಚೆ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಮಿತಿಯನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಶ್ರೀ ರಾಮ ರಾಯರು ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಫೋಸ್ಫೋಗೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು.

SRI D. DEVARAJ URS.—So far as Sri Rama Rao's resignation and the Madhugiri Affairs are concerned, I was in the Cabinet then and I know the whole affairs. Unless you go through the entire case, I am afraid the Leader of the Opposition's statement would be partial and it will not be doing justice to the gentleman who resigned. He resigned not on account of Madhugiri incident but resigned due to political considerations and pulls and pressures. Therefore please do not go on quoting things in a half way. ಸಮ್ಮನೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಆಗ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಆಗ ಏನು ಆಯಿತು ರಾಮ ರಾಯರು ಏತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರು ಯಾರು ಯಾರು ಪ್ರೆಜರ್ ತಂದರು, ಅವರನ್ನು ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಶಿಪ್‌ನಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು ಏನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪಿತೂರಿ ನಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅದೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕಮಿಟಿ ನೇಮಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಗೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಭರವಸೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅಪನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಯಾರು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ತಾವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸರ ಕೈಯಿಂದ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಏನಿದೆ, ಯಾರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಬಹುದು, ಹೋಗಬಹುದು ಆದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ, ದೇಶವು

ಬಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಅದನ್ನು ಓದಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು, ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿಕೊಂಡದ್ದೆಂದು ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆಗಲೇ ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಪಕ್ಷಾಂತರ ವಾಗಿ, ರಾಗದ್ವೇಷ ಇಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಬಿಂದು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗಲೂ ಸಹ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಾವು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಆ ಕಾರಿಗಳಾಗಿ, ನಿಷ್ಕಪಟವಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೇ ನಾವು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಬೇಡ ಬರ್ ವ್ಯಾನ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡುತ್ತದೆ, ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ, ನಮ್ಮ ರೀಲಯೋಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI D. DEVARAJ URS.—I have nothing more to add to what I have already stated. Now the Leader of the Opposition has agreed on many points which I have raised for which I am thankful to him. Its I am thankful to him because he does not doubt the *bona fides* and the intentions of Government. Our intention to run the administration honestly and impartially are not questioned by him. But what he wants is that some people suggested by him or some other people should go into this question.

His only point is that we should go into the question. He said that he would leave the matter to the Government. He has also expressed the view that he has full faith in the administration and the ability of the Police department in our State and also about their impartial attitude at higher level. There may be some people who may have got some partial attitude subject to various pulls and pressures. But at the higher level, I am sure, hon'ble Leader of the Opposition will agree that we have got best Police officers. I shall certainly send my Police officer including the Inspector General of Police to go round the State and find out whether there were any such complaints where the Police Officers have not taken cognisance of and taken care of any complaints that have come to them, I think with this assurance he will not press for his resolution.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಏಕಸದಸ್ಯ ಆಯೋಗವನ್ನು ದರೂ ರಚಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅವರು ಏಕಸದಸ್ಯ ಆಯೋಗ ವನ್ನು ರಚಿಸಲೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದಕಾರಣ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅವರ ನಿಲುವನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಿ ನಾವು ಸಭಾತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

(All Memekrs of the Opposition staged a walk out)

MR. SPEAKER—I will put the Motion to the vote of the House.
The Question : is

“That this Assembly views with great concern the several incidents of atrocities on and harassment of political workers, in the State after recent Assembly elections and the failure of the police to give protection to the victims, resolves to request the Government to appoint a committee consisting of M/S K. Balasubramanyam, M. Veeraraj Urs, and V. Hanumanthappa all retained I.A.S. Officers with powers to visit the affected places hold enquiry into the incidents and to report to the Government within two months.

It further requests the Government to present the Report to the Assembly immediately after it is received”.

The Motion was negatived and lost

MR. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet at 1-00 P.M tomorrow.

The House adjourned at Forty four Minutes Past Nine of the clock to meet again at One of the Clock on Friday the 31st March 1978.